

MOSTY

Tereza Kerndlová se stala tváří NRZP ČR

Opel **HANDYCARS**

SVOBODNÝ POHYB BEZ BARIÉR.

Program mobility osob se zdravotním postižením.

Držitelům průkazů TP, ZTP a ZTP/P poskytujeme slevu na vozy všech typů. Nabízíme také spotřebitelský úvěr s nízkým úrokem, servis s prioritní obsluhou a řadu dalších výhod, které najdete na webových stránkách Opel Handycars.

6 let
záruka*

OPEL Pojištění

OPEL Finance

www.opel-handycars.cz

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂: 4,1–7,6 l/100 km, 109–169 g/km.

*Dvouletá výrobní zákonná záruka a dále čtyřletá smluvní záruka Opel ve spolupráci se společností CG Car Garantie Versicherungs-AG. Všechny osobní vozy Opel jsou k dispozici s automatickou převodovkou.

Wir leben Autos.

Obsah čísla 05/2013:

Zamyšlení nad novým občanským zákoníkem • 2

Dopis předsedy Národní rady osob se zdravotním postižením ČR Václava Krásy senátorkám a senátorům • 3

Pár poznámek ředitele legislativního odboru NRZP ČR • 4

NRZP ČR vyhlásila 11. ročník cen MOSTY • 5

Komunikace s osobami se zdravotním postižením na úřadech práce v praxi • 6

Dohled nad naplňováním Úmluvy OSN je i v rukou osob se zdravotním postižením • 7

Táňa Fischerová: Starost o druhé dává člověku sílu • 8

Duhová křídla převzaly
Dana Stoklasová a Alena Nováková • 10

Metropolitní univerzita Praha pořádá konferenci „10 let programu Škola bez bariér“ • 12

Druhý ročník Týdne komunikace osob se sluchovým postižením skončil, ať žije TKOSP 2014! • 14

Mezinárodní spolupráce společnosti MEROSYSTEM v rámci podpory vstupu zdravotně postižených osob na trh práce • 16

Představujeme členské organizace NRZP ČR • 18

OVB Nejvstřícnější bankou –
Handicap Friendly za III. čtvrtletí 2013
se potřeť v řadě stala Česká spořitelna • 20

O reformě psychiatrické péče – část VI. • 22

Okénko do poraden NRZP ČR • 24

Jak postupovat po zrušení sKarty • 24

Změny systému posuzování nároku
na průkazy osoby se zdravotním postižením • 25

Editorial

Vážení čtenáři Mostů,

otevíváte poslední letošní číslo. To je vždy příležitost k určitému bilancování právě končícího roku. Ten letošní byl velmi zajímavý a pro Národní radu osob se zdravotním postižením ČR velmi náročný. Ale také úspěšný. Především se nám podařilo dokončit zrušení tzv. sKarty. Byl to zápas, během něž nám mnoho lidí říkalo, že nemáme šanci uspět. Opět se však ukázalo, že vytrvalost, cílevědomost a důslednost vedou k výsledkům. Chtěl bych touto cestou ještě jednou poděkovat všem, kteří nás podporovali a drželi nám palce.

Podařil se nám také první krok na cestě ke zrušení důsledků neblahé reformy bývalého ministra práce Jaromíra Drábka. Od 1. ledna 2014 dochází k zásadní změně v posuzování nároků na průkazy osob se zdravotním postižením – tj. průkazy TP, ZTP a ZTP/P. V příštím roce již nebude svázáno posuzování nároku na tyto průkazy s posuzováním nároku na příspěvek na péči. V zásadě se vracíme k systému, který zde platil před reformou pana Drábka. Povede to k tomu, že každý si bude moci lépe zkontrolovat způsob hodnocení a nebudeme obtěžováni nesmyslným slíděním v domácnostech. Je samozřejmé, že v tomto čísle najdete, tak jako v těch minulých, mnoho zajímavých článků a informací.

Vážení čtenáři, děkuji Vám za Vaši přízeň, přeji Vám, abyste ve zdraví prožili následující sychravé měsíce, a upřímně Vám přeji mnoho zdraví a štěstí v roce 2014.

Váš Václav Krása

Zamyšlení nad novým občanským zákoníkem

TÉMA

Text: Jan Hutař

Foto: archiv Roberta Pelikána

JUDr. Robert Pelikán, Ph.D., je partnerem advokátní kanceláře Vrána&Pelikán. Byl zařazen do celosvětové ročenky „The International Who's Who of Competition Lawyers & Economists 2013“ mezi 890 nejlepších právníků a ekonomů v oblasti práva hospodářské soutěže pro rok 2013. Zeptali jsme se ho, co soudí o podobě nového občanského zákoníku (NOZ).

Jak hodnotíte nový občanský zákoník jako celek, které části považujete za zdařilé a které ne?

Nový občanský zákoník je převážně veden dobrými myšlenkami, které se ale nepodařilo příliš dobře provést. Bude trvat mnoho let, než jej dokážeme výkladově „učesat“ a vyspravit tak, aby naše soukromé právo dobře fungovalo. Toto hodnocení se týká celého textu, takže

nemohu říci, že by některé části byly zdařilé a jiné nikoliv, celé je to takový nedodělek.

Jaké hlavní problémy očekáváte v souvislosti s účinností zákoníku a k jakým institutům se budou vztahovat?

Problémy budou všude. Téměř každé ustanovení vyvolává výkladové otázky a nejasnosti. Soudy si s tím budou lámat hlavu, takže se soudní řízení budou protahovat a rozhodování na nižších stupních bude nejednotné. Hlavním problémem tak bude snížení právní jistoty a vymahatelnosti práva.

v a rozhodování na nižších stupních bude nejednotné. Hlavním problémem tak bude snížení právní jistoty a vymahatelnosti práva, obávám se, že až za kritickou hranici.

V souvislosti se svéprávností vzniká problém platnosti právních úkonů. Jak chápat následující ustanovení:

§ 581

Není-li osoba plně svéprávná, je neplatné právní jednání, ke kterému není způsobilá. Neplatné je i právní jednání osoby jednající v duševní poruše, která ji činí neschopnou právně jednat.

§ 65

(1) Jednal-li opatrovanec samostatně, ač nemohl jednat bez opatrovníka, lze jeho právní jednání prohlásit za neplatné, jen působí-li mu újmu. Postačí-li však k nápravě jen změna rozsahu opatrovancových povinností, soud tak učiní, aniž je vázán návrhy stran.

(2) Jednal-li opatrovanec samostatně, ač nemohl jednat bez opatrovníka, považuje se opatrovancovo jednání za platné, pokud je opatrovník schválil. To platí i v případě, že takové právní jednání schválil jednáč sám poté, co nabyl svéprávnosti.

Ustanovení § 65 nutno chápat jako výjimku z § 581. To znamená, že obecně je jednání mimo rozsah svéprávnosti neplatné, pokud jsou ale splněny podmínky § 65 (například tedy takové právní jednání nepůsobí nespěprávně opatrované osobě újmu), bude jednání platné. Je to jinak jeden z mnoha příkladů toho, co říkám v odpovědi na předchozí otázky: přečte-li si někdo jen § 581 nebo si jej nedá dohromady s § 65, dojde ke zcela mylnému závěru. To by se v dobrém zákoníku nemělo stávat.

Nový občanský zákoník oproti současnému stavu obsahuje daleko podrobnější úpravu opatrovnictví. Přesto počítá se speciálním zákonem o opatrovnictví. Nebude tato skutečnost pro opatrovníky odrazovat?

Úprava je sice podrobná, nemyslím ale, že by byla nějak nepřiměřeně tíživá, a tedy pro opatrovníky odrazující. V podstatě opatrovník, který si ji dobře přečte a zároveň bude poctivě přistupovat ke svému úkolu, nebude mít žádný problém.

Řada lidí s velmi těžkým zdravotním postižením žije v rodině díky péči svých rodičů. Často se setkávám s obavami, co bude s jejich postiženými dětmi po jejich smrti, obavami z toho, aby nebyly dány do ústavního zařízení. Lidé hledají možnosti, jak třeba odkázat část či celý majetek tomu, kdo se o ně postará. Nový občanský zákoník nabízí oproti stávající právní úpravě řadu možností úpravy hospodaření s majetkem po smrti zůstavitele. Jaký institut se Vám zdá nejvýhodnější pro zabezpečení tohoto cíle a jaký způsob zajištění splnění podmínek závěti byste doporučoval?

Zde se mi jako optimální jeví využití institutu svěřenského fondu, tedy vyčlenění určitého majetku, který bude po smrti zůstavitele spravován třetí osobou ve prospěch takového dítěte.

Pan předseda Krása se obrátil dopisem na senátorky a senátory s návrhem na odložení účinnosti NOZ. Jaký je Váš názor na tento problém?

I já se domnívám, že by bylo dobré nový občanský zákoník ještě alespoň o rok odložit. Právnícké profese jsou zatím velmi špatně připravené, což jim nelze úplně klást za vinu, neboť ze samotného textu zákona se pro jeho nízkou kvalitu málokterý právník dokáže něco naučit a vysvětlující literatura se dosud nestihla napsat (ted začíná vycházet). ♥

Dopis předsedy Národní rady osob se zdravotním postižením ČR Václava Krásy senátorkám a senátorům

V Praze dne 4. 10. 2013

Vážená paní senátorko, vážený pane senátore, obracím se na Vás ve věci Vládního návrhu zákonného opatření Senátu o změně daňových zákonů v souvislosti s rekodifikací soukromého práva a o změně některých zákonů.

Národní rada osob se zdravotním postižením ČR nemá žádné připomínky konkrétně k vládnímu návrhu zákonného opatření, ale máme zásadní problém s účinností nového občanského zákoníku od 1. 1. 2014. Tento náš nesouhlas jsme již několikrát vyslovili a opírá se nejen o vyjádření odborníků v oblasti soukromého práva, ale také o poznatky našich právníků. Chápeme, že v ČR je poměrně silná lobby, která se snaží prosadit co nejrychlejší účinnost NOZ, a to spíše z prestižních důvodů nežli z hlediska jeho skutečné okamžité potřeby.

Z hlediska uživatelů NOZ opakovaně upozorňujeme na špatnou přehlednost struktury NOZ pro laiky. Jednotlivé kodexové změny jsou zpravidla řešeny obecně, přičemž NOZ se k nim vrací s podrobnější zákonnou úpravou až v dalších částech této normy, a to mnohdy poměrně vzdálených. Tím dochází k zásadní nepřehlednosti celého kodexu. Upozorňujeme, že chybí zákon o veřejné prospěšnosti a současně chybí „opatrovnický zákon“. Těmito chybějícími normami se velmi problematizuje použití některých částí NOZ, které se týkají osob s duševním onemocněním, a dále velmi problematizuje činnost neziskových organizací, a to především v přístupu k veřejným finančním prostředkům. Při nápomoci osobě s duševní poruchou, například u rozhodování o majetkových věcech, sice uzavírají strany písemnou smlouvu, ale soudy nijak nebudou kontrolovat úkony velkého rozsahu, například u převodu nemovitosti, i když je možná sankce při zneužití institutu zastoupení.

Další naše výhrada směřuje k ustanovení, které hovoří o tom, že zastupuje-li zletilého s duševní poruchou člen domácnosti, ke vzniku zastoupení se sice vyžaduje souhlas soudu, ale dále již není specifikováno, co se míní „obvyklými záležitostmi, jak to odpovídá životním poměrům zastoupeného“. Je tedy možné u člověka s duševní poruchou, vlastní cího nemovitosti (s nájemníky), aby člen domácnosti rozhodoval o těchto nemovitostech, a to pravděpodobně včetně jejich převodu! Takovéto úkony již soud znovu neschvaluje.

Občanská sdružení obecně nesouhlasí s novou úpravou sdružovacího práva.

Především vlastní přejmenování občanských sdružení na spolky považujeme za zcela nepatřičné a odporující zdravému rozumu. Název „Občanské sdružení“ není žádný komunistický relikt a velmi dobře charakterizuje občanskou společnost. V českých zemích má spolek mírně pejorativní nádech. Současně dochází k výraznému zkomplikování činnosti především malých občanských sdružení. Jejich vznik a registrace bude poměrně složitá a lze s úspěchem odhadnout, že NOZ povede k zániku mnoha místních iniciativ, které mnohdy za velmi nepatrných prostředků plnily velmi důležitou společenskou potřebu. Jestli je účelem NOZ rozvrátit občanskou společnost, pak nepochybně se to může v průběhu 3–5 let skutečně podařit.

Vážená paní senátorko, vážený pane senátore, obdobných výhrad bychom našli podstatně více. Dovolím si připomenout ještě některé myšlenky k NOZ vrchního soudce Nejvyššího soudu ČR JUDr. Pavla Vrchy:

„Stále jsem se domníval, že v situaci, kdy z ekonomického hlediska náš stát vykazuje značné problémy a k řešení se otevírají mnohem závažnější otázky, by podobné významné počiny v oblasti změny soukromoprávní regulace měly být odsunuty na pozdější, ekonomicky příznivější období. Zavedení nového systému změny v soukromoprávní úpravě totiž s sebou přináší nejen výrazné finanční výdaje, ale především vážnou hrozbu, že předvídatelnost soudního rozhodování bude znesnadněna. Složitě ústrojí nového občanského zákoníku plně archaismů, nových institutů, ale i větších či menších nepřesností totiž absolutně znemožňuje učinit závěr, že od 1. 1. 2014 bude české soukromé právo lepší, předvídatelnější, občanům a státním orgánům srozumitelnější. Podle mého názoru nastane pravý opak.“

Již v předchozí době skupina učitelů z brněnské právnické fakulty a soudců Nejvyššího soudu na stránkách odborných časopisů vyjádřila v rámci svých připomínek vážné výhrady (tehdy ještě k návrhu) k novému občanskému zákoníku: a) nemodernost návrhu, b) radikální diskontinuita, c) pochybná koncepce vazeb na veřejné právo a d) absence odpovídající procesní úpravy. Z mého pohledu se málo naslouchalo odborným oponentům nového civilního kodexu. Soudci budou pochopitelně od 1. 1. 2014 připraveni interpretovat a aplikovat nový občanský zákoník, leč jejich úsilí ještě nemu-

sí a podle mého názoru nebude znamenat, že v dohledné době bude možné s tímto novým (a podle celé řady právníků velmi problematickým) kodexem spojovat prvek předvídatelnosti soudních rozhodnutí.

Kdo hlásá opak, nevidí anebo z nějakého důvodu nechce vidět reálný stav věci. A tak aby neupadlo do zapomnění, dovoluji si uvést výhrady, jež na adresu nového občanského zákoníku (NOZ) pronesla Irena Pelikánová, soudkyně Tribunálu Soudního dvora Evropské unie. Podle ní kompletní změna českého soukromého práva přinese občanům i podnikatelům velké náklady a problémy. NOZ je poměrně málo kompatibilní s evropskými trendy. Použití velkého množství vzorů (zahraničních zákonů) způsobilo, že NOZ není dostatečně vnitřně jednotný. Projevila se nezkušenost autorů s legislativní prací; soudkyně má spíše dojem, že autoři NOZ více ustupovali tlakům politickým než odborně právnickým. NOZ je podle ní tak kuriózní, že způsobí stejné problémy, jako bychom převzali zákon ze zahraničí. Navíc ale nebudeme mít jakoukoli pomoc pro výklad předpisů, jako je literatura nebo judikatura soudů. Všechno začne zase od nuly, soudí.

Nový občanský zákoník a ještě více zákon o obchodních korporacích jsou podle ní velmi nedokonalá díla. Kdybychom převzali zákoník, který má za sebou stoletou zkoušku životem, byla by to lepší cesta, míní soudkyně. (konec citace z textu JUDr. Pavla Vrchy)

Vážená paní senátorko, vážený pane senátore, domníváme se, že je ještě čas k tomu, aby byla odložena účinnost NOZ. Obracím se na Vás jménem NRZP ČR a 120 občanských sdružení, které zahrnuje. Prvním krokem by bylo pravděpodobně odmítnutí tisku 186 Vládního návrhu zákonného opatření Senátu o změně daňových zákonů v souvislosti s rekodifikací soukromého práva. Na základě odmítnutí tohoto návrhu zákonného opatření by vláda musela urychleně připravit nový návrh zákonného opatření o posunutí účinnosti NOZ. Je ještě dostatek času na provedení těchto legislativních změn.

Vážená paní senátorko, vážený pane senátore, věřím, že přihlédnete při svém rozhodování i k názoru NRZP ČR.

V úctě

Mgr. Václav Krása
předseda NRZP ČR

Pár poznámek ředitele legislativního odboru NRZP ČR

TÉMA

Text: Jan Hutař
Foto: microstock

K problému neplatnosti právních úkonů osob s omezenou svéprávností

Z odpovědi JUDr. Pelikána je zřejmé, že ustanovení § 65 jsou v poměru k ustanovením § 581 ustanoveními speciálními, která mají při aplikaci přednost. Potud je vše jasné. Problém vznikne, když se má rozhodnout o tom, zda konkrétní právní úkon má pro osobu s omezenou svéprávností za následek její újmu. Je zřejmé, že rozhodnutí přísluší soudu. To předpokládá podání žaloby a z toho plynoucí náklady. Zdaleka ne každý člověk s omezenou svéprávností bude mít dostatečné prostředky k takovému postupu. Druhý problém je délka řízení. Již nyní trvají soudní procesy řadu let. Nový občanský zákoník přinese podstatný nárůst sporů, což výrazně prodlouží dobu od podání žaloby do rozsudku, což vzhledem k presumpci platnosti právního jednání může způsobit velké problémy i při úspěchu žaloby o neplatnost právního jednání. A jak se bude postupovat v případě, že újma vznikne druhé straně a ta pak následně uplatní nárok na náhradu škody?

Z osob pečujících o nejtíže postižené lidi, kteří žijí v bytech zvláštního určení, udělá po jejich smrti zákoník bezdomovce.

To vyplývá z porovnání následujících ustanovení:

Následky smrti nájemce

§ 2279

- (1) Zemře-li nájemce a nejde-li o společný nájem bytu, přejde nájem na člena nájemcovy domácnosti, který v bytě žil ke dni smrti nájemce a nemá vlastní byt. Je-li touto osobou někdo jiný než nájemcův manžel, partner, rodič, sourozenec, zeť, snacha, dítě nebo vnuk, přejde na ni nájem, jen pokud pronajímatel souhlasil s přechodem nájmu na tuto osobu.
- (2) Nájem bytu po jeho přechodu podle odstavce 1 skončí nejpozději uplynutím dvou let ode dne, kdy nájem přešel. To neplatí v případě, že osoba, na kterou nájem přešel, dosáhla ke dni přechodu nájmu věku sedmdesáti let. Stejně tak to neplatí v případě, že osoba, na kterou nájem přešel, nedosáhla ke dni přechodu nájmu věku osmnácti let; v tomto případě skončí nájem nejpozději dnem,

kdy tato osoba dosáhne věku dvaceti let, pokud se pronajímatel s nájemcem nedohodnou jinak.

- (3) Splňuje-li více členů nájemcovy domácnosti podmínky pro přechod nájmu, přejdou práva a povinnosti z nájmu na všechny společně a nerozdílně.
- (4) Každá osoba splňující podmínky pro přechod nájmu může do jednoho měsíce od smrti nájemce písemně oznámit pronajímateli, že v nájmu nehodlá pokračovat; dnem dojití oznámení pronajímateli její nájem zaniká.

§ 2301

- (1) Ustanovení § 2279 se u bytu zvláštního určení nepoužije. Zemře-li nájemce, nájem bytu zvláštního určení skončí a pronajímatel vyzve osoby, které bydlely v bytě společně s nájemcem, aby byt vyklidily nejpozději do tří měsíců ode dne, kdy výzvu obdrží; nejsou-li v bytě takové osoby, pronajímatel vyzve obdobně nájemcovy dědice.

Takto dopadnou lidé, kteří často prakticky celý svůj život věnovali péči o své blízní a kromě nesrovnatelného zvýšení kvality jejich života uspořili státu mnoho milionů korun. Opravdu nechápu takovou krutost, surovost, bezohlednost a pohrdání jimi i jejich obětavostí.

Stávající občanský zákoník řeší tento problém následovně:

§ 713

- (1) Jestliže byt zvláštního určení po smrti nájemce nebo po rozvodu jeho manželství užívají dále manžel, bývalý manžel nebo osoby uvedené v § 706 odst. 1, nejsou povinny se z bytu vystěhovat, dokud jim není zajištěna přiměřená bytová náhrada.
- (2) Jestliže byt, ke kterému byl sjednán nájem na dobu výkonu určité práce, užívá po smrti nájemce osoba blízká, má právo v bytě bydlet. Vyzve-li ji však pronajímatel, aby byt vyklidila, je povinna tak učinit do tří měsíců ode dne doručení této výzvy. V případě smrti nájemce, k níž došlo v souvislosti s výkonem této práce, není tato osoba povinna se vystěhovat, dokud jí není zajištěna přiměřená bytová náhrada.

- (3) Povinnost zajištění bytové náhrady podle odstavců 1 a 2 zaniká po uplynutí 2 let od smrti nájemce nebo po rozvodu jeho manželství a osoby užívající byt jsou povinny byt vyklidit.
- (4) Pokud byt zvláštního určení užívá osoba zdravotně postižená nebo osoba, která dovršila 70 let věku, ustanovení odstavce 3 se nepoužije.

Myslím, že jakýkoli komentář k této otázce je zbytečný. Přístup NOZ je odsouzeníhodný, neospravedlnitelný a hodný nejhlubšího opovržení.

Závěrem bych se chtěl vyjádřit k novému občanskému zákoníku v obecnější rovině. V době, kdy byl JUDr. Cyril Svoboda předsedou legislativní rady vlády, jsem měl tu čest být jedním z členů jeho poradního sboru. Jako takový jsem měl možnost seznámit se i s návrhem tohoto předpisu a dospěl jsem k názoru, že vzhledem k velmi problematickým formulacím a zastaralé terminologii by neměl být předložen do vlády bez podstatného přepracování. Jsem přesvědčen, že pokud nedojde k odložení účinnosti NOZ, parlament bude muset věnovat neúměrně času a sil novelizacím tohoto (podle mého názoru) celkově nepříliš podařeného předpisu, o nebezpečí kolapsu justice nemluvě. ♥

NRZP ČR vyhlásila 11. ročník cen MOSTY

Text: Michal Dvořák
Foto: Milan Šustr

NRZP ČR podporuje aktivity druhých přispívající ke zlepšení kvality života osob se zdravotním postižením v České republice.

Z tohoto důvodu začala v roce 2003 s pravidelným vyhlášením ceny MOSTY. Cena je udělována za mimořádnou aktivitu nebo čin ve prospěch těchto osob, a to ve čtyřech kategoriích – cena pro instituci veřejné správy, nestátní subjekt, osobnost hnutí osob se zdravotním postižením a zvláštní cena.

Navrhňte a nominujte na cenu MOSTY 2013 aktivity, projekt či osobnost z vašeho okolí.

Návrh na udělení ceny můžete podat na předepsaném formuláři, který je společně se soutěžním řádem vložen do tohoto časopisu. ♥

info

Vyplněný návrh odešlete na adresu:

NRZP ČR
Partyzánská 7
170 00 Praha 7

Uzávěrka pro podávání návrhů je 31. prosince 2013. Výsledky ceny MOSTY 2013 budou slavnostně vyhlášeny a ceny uděleny v Praze v březnu 2014.

Komunikace s osobami se zdravotním postižením na úřadech práce v praxi

Text: Veronika Půrová

Od července minulého roku realizuje NRZP ČR projekt **Vzdělávání pracovníků úřadů práce v komunikaci s osobami se zdravotním postižením** (zkrácený název **Odbourávání bariér**), jehož cílem je zlepšit komunikaci mezi pracovníky úřadů práce a lidmi se zdravotním postižením.

Se změnou legislativy, týkající se vyplácení dávek státní sociální podpory atd., přešla do gesce úřadů práce široká agenda a osoby se zdravotním postižením se staly

..... // Účastníci pilotního kurzu, který bude v příštím roce akreditován, se seznámí s jednotlivými typy zdravotního postižení (zrakovým, sluchovým, tělesným, mentálním a duševním), jejich klasifikací a také specifickými metodami komunikace, které lidé s různým typem zdravotního postižení používají.

pravidelnými a častými návštěvníky úřadů práce. Pracovníci úřadů se s nimi setkávají tedy nejen jako s uchazeči o zaměstnání, ale řeší s nimi řadu jiných situací, vykonávají sociální šetření. Nové pracovní úkoly vyžadují od zaměstnanců úřadů práce nové přístupy a znalosti problematiky zdravotního postižení. Úřad práce samozřejmě pořádá pro své zaměstnance různá školení, která je seznamují s relevantní

legislativou, komunikace s tak specifickou a obsáhlou skupinou klientů, jakou lidé se zdravotním postižením jednoznačně jsou, však nebyla jejich tématem. Na základě analýzy systému vzdělávání v ČR a v partnerské zemi projektu ve Švédsku byla vypracována metodika a bylo proškoleno 8 lektorů (z nichž někteří mají zdravotní postižení) a ti mají v současné době za úkol vyškolit 100 pracovníků úřadů práce v problematice zdravotního postižení z hlediska komunikace. Účastníci pilotního kurzu, který bude v příštím roce akreditován, se seznámí s jednotlivými typy zdravotního postižení (zrakovým, sluchovým, tělesným, mentálním a duševním), jejich klasifikací a také specifickými metodami komunikace, které lidé s různým typem zdravotního postižení používají. Na kurzu je možné si v praxi vyzkoušet různé pomůcky – braillové tabulky, indikátory hladiny, chůzi s bílou holí, pohyb na mechanickém invalidním vozíku, prohlédnout si pomůcky pro osoby se sluchovým postižením. Kurz klade důraz na to, aby účastníci získali

vlastní zkušenost s používáním pomůcek nebo řešením situací, které jsou pro osoby se zdravotním postižením, tedy klienty úřadů práce, běžné. Na kurzech se využívají také audiovizuální spoty, které upozorňují na nešvary, jichž se většinová populace často při komunikaci s osobami se zdravotním postižením dopouští a kterých by se zejména pracovníci úřadů práce měli vyvarovat. Spoty budou ke zhlédnutí i na internetových stránkách NRZP ČR.

Kurzy, jichž je osm, probíhají od září do listopadu 2013 v Praze, Pardubicích, Písku a Olomouci. Na přípravě osnovy kurzu se podíleli Generální ředitelství Úřadu práce, partner projektu Asociace zaměstnavatelů zdravotně postižených ČR a odborníci na jednotlivé typy zdravotního postižení. V pilotním kurzu se na žádost ÚP, pro který je kurz primárně určen, ustoupilo od původního záměru zařadit do osnov i problematiku zaměstnávání osob se zdravotním postižením z hlediska zaměstnavatelů. Nicméně jak se ukazuje po realizaci více než poloviny kurzů, o toto téma je zájem i ze strany účastníků kurzu, stejně jako o podrobnější informace o organizacích poskytujících služby či jinak se zabývajících osobami se zdravotním postižením. K akreditaci tedy bude připraven kurz, který bude svým obsahem co nejvíce reagovat na uvedené požadavky i na podněty získané od účastníků během kurzů.

Již uskutečněné kurzy ukazují, že znalost problematiky zdravotního postižení je mezi pracovníky úřadů práce dobrá a převažuje i pozitivní přístup k této skupině klientů. Sami pracovníci úřadů práce hodnotí kurz jako velice přínosný, velice oceňují například možnost komunikace s osobami se sluchovým postižením pomocí online přepisu nebo online tlumočení, které poskytuje právě neziskové organizace a o nichž se příliš neví. K nejčastěji zmiňovaným problémům patří obtíž při komunikaci s klienty s duševním onemocněním či mentálním postižením a potom především fyzické bariéry, kdy úřady práce často sídlí v nevyhovujících pronajatých prostorách, které omezují komunikaci s klienty se zdravotním postižením. K pozitivním hodnocením lze řadit i přímou poptávku po rozšíření kurzu ze strany účastníků, a lze tedy předpokládat, že zaměření kurzu odpovídá potřebám úřadů práce a pomůže zlepšit nabízené služby pro klienty se zdravotním postižením.

Projekt byl podpořen z Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZZ). Předpokládaný termín ukončení je červen 2014. ♥

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Dohled nad naplňováním Úmluvy OSN je i v rukou osob se zdravotním postižením

Text: Ondřej Folk
Foto: EDF, microstock

Evropská komise uspořádala ve dnech 24. a 25. října 2013 v Bruselu **Pracovní fórum o implementaci Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením**. Tato úmluva je významným mezinárodním dokumentem upravujícím práva osob se zdravotním postižením. Je také první mezinárodní dohodou o lidských právech, jejíž smluvní stranou se stala Evropská unie jako celek.

Na pracovním fóru se sešli představitelé struktur, jejichž fungování vyžaduje článek 33 úmluvy, tj. kontaktních míst, koordinačních mechanismů a monitorovacích mechanismů z členských států Evropské unie i z EU jako takové, spolu se zástupci občanské společnosti, představiteli organizací osob se zdravotním postižením. Již od roku 2010 pořádá EK ve svých prostorách fórum, které poskytuje příležitost k výměně zkušeností tak, aby se bylo možno inspirovat příklady z jiných zemí při řešení otázek spjatých s implementací úmluvy.

Přibližně dvěma stům účastníků pracovního fóra byly představeny zkušenosti s naplňováním, podporou, ochranou a monitorováním úmluvy – zejména zkušenosti členských zemí s přezkumem před Výborem OSN pro práva osob se zdravotním postižením, rozdělení působnosti ohledně úmluvy mezi EU a členskými státy, role rámců stávných úmluvou (článek 33.2) a organizací osob se zdravotním postižením v implementaci úmluvy.

Zvláštní pozornost byla věnována monitorovacímu mechanismu, který má být nezávislý na státní správě (příklady z Rakouska, Španělska, Kypru ad.). Zde je třeba poznamenat, že Česká republika takovýto nezávislý orgán, který by monitoroval naplňování úmluvy, doposud nezřídila, přestože ji k tomu článek 33.2 úmluvy zavazuje. Ustaven však byl již v řadě členských států EU i na úrovni Evropské unie. Tento evropský monitorovací rámec byl na fóru taktéž podrobněji představen. Jeho součástí je Petiční výbor Evropského parlamentu, evropský ombudsman, Agentura EU pro základní práva (FRA), Evropské fórum osob se zdravotním postižením (EDF, jeho členskou organizací je i NRZP ČR) a Evropská komise.

Účastníci pracovního fóra byli rovněž seznámeni s postupem Výboru OSN pro práva OZP v případě projednávání stížností na nedodržování úmluvy. Možnost podávat individuální stížnosti k Výboru OSN na porušení úmluvy mají však jen občané těch zemí, jež ratifikovaly Opční protokol k úmluvě. K těmto smluvním stranám ovšem Česká republika bohužel dosud nepatří.

Jednou z věcí, které z této významné akce jednoznačně vyplynuly, je nezastupitelný význam aktivního zapojení organizací osob se zdravotním postižením do procesu implementace a monitorování úmluvy. ♡

Táňa Fischerová: Starost o druhé dává člověku sílu

Text: Jana Hrdá
Foto: archiv Táni Fischerové

Řadu let se věnuje charitě, působí v nadacích a občanských sdruženích. V minulosti byla poslankyní, počátkem letošního roku se o ní hovořilo hlavně v souvislosti s kandidaturou v prezidentských volbách. Jana Hrdá se herečky Táni Fischerové ptala, kde bere sílu a odvalu ke svým aktivitám a co ji vlastně nutí pomáhat druhým.

Kdesi jste řekla, že si ze svého dětství moc nepamatujete. Přesto si troufám se zeptat: Měla jste nějakou „úhlavní kamarádku“, někoho tak blízkého, že se kamarádíte dodnes?

Ano, dokonce mám dost přátel právě z dětství. Na chalupě jsme se přátelili s dětmi kamarádů mých rodičů a ta dětská přátelství nám zůstala na celý život. Dnes už tam jezdí většina se svými dětmi, a dokonce vnuky, a pořád k sobě máme hluboký vztah, stejně tak jako k onomu místu. Další společenství jsem potkala v dramatickém kroužku, kde jsem od třinácti let hrála divadlo.

Ačkoli nás později osud rozstrkal do všech konců světa, dodnes jsme si blízcí a stále se stýkáme.

Kde cítíte své kořeny, máte v Praze svá oblíbená místa, kam si chodíte jen tak popřemýšlet či odpočinout? Nebo je to spíše u vás na chalupě, v přírodě?

Kořeny mám v Praze. Kdykoli jedu přes Vltavu tramvají, vždy znovu jsem okouzlena a zasažena její krásou, a to v každém počasí. Kdysi jsem se víc toulala Prahou, ale dnes je všude moc turistů a taky času mám méně, tak si to užívám hlavně na chalupě. Tam odpočívám, dívám se do korun stromů a v noci na hvězdy, dýchám čerstvý vzduch a je mi dobře na duši.

Z mé široké rodiny se po druhé světové válce vrátil pouze dědeček z Terezína a jeho dva synové z azylu v alpském klášteře. Všichni měli prapodivný pocit viny, že přežili, který jsem nedokázala pochopit. Za smrt a utrpení milionů osob jsou přece zodpovědní jak zcela určití jednotlivci, tak mlčící většina. Máte nějakou zkušenost, jež by vysvětlila, jak se mohlo stát, že ji na sebe berou právě ti, kdo trpěli také? A proč ne ta většina?

Rozumím tomu pocitu, protože jsem z podobné rodiny. Mým rodičům zahynuly jejich rodiny a vrátili se sami. O tom, co zažili, mluvit nedokázali. Ale postupně jsem začala chápat, proč pocit viny měli. Za každého, kdo přežil, někdo zemřel. A oni cítili jako vinu, že to byli právě oni, kdo žijí. Všichni byli v tom nelidském světě strašlivě ponižováni. Jejich lidství bylo zasaženo do morku kostí. A žít s tím bylo neskutečně těžké. To trápení je nikdy neopustilo. A proč tohle necítí většina? Nevím. Především ty krajní polohy většinou většina nezažila. Někteří možná něco cítí, ale nepřiznají si to, ani si to nedefinují. Potom to může vést k bezcitnosti, která na jedné straně chrání před problémy, na druhé straně dělá z člověka zvíře.

Kde je pro vás hranice, kdy nemlčíte a podnikáte takové aktivity, abyste mohla na věci působit, je zřejmé. Poradte dosud mlčícím, co vyburcovalo vás, co vám pomohlo sebrat odvalu, kde berete sílu vy, taková křehká žena, abyste vedla stálý zápas za právo, dobro a spravedlnost?

Nevím. Asi jsem se s tím už narodila. Ale život mě v těchto postojích utvrdil. Nedovedu si představit, že bych si žila jenom pro své soukromé štěstí a byla lhostejná k osudu druhých lidí. To člověku dává sílu. Když se staráte jenom o sebe, většinou ji nemáte. To, že moje aktivity nejsou osobní, ale nadosobní, mi právě dodává onu potřebnou sílu. Samozřejmě také víra. Bez ní a bez vědomí, že každý člověk má na zemi úkol, který ho přesahuje, by se nedalo ani ráno vstát.

V programu vaší strany je stěžejní přímá demokracie. Jakým způsobem byste to praktikovali? Jak byste vyloučili populistické ovlivňování veřejnosti – vždyť všichni víme, že hlas lidu není hlas Boží?

V programu našeho Klíčového hnutí nemáme přímou demokracii jako základní požadavek. Ta by byla teprve důsledkem oddělení ekonomiky od politiky a osvobození kulturně-duchovní sféry. Pokud by si lidé například v ekonomické oblasti sami společně rozhodovali o tom, co a jak budou dělat, a byli by sami sobě i odběrateli tak, jak to má v sobě zabudováno autentické družstevnictví, už by naplňovali prvky přímé demokracie v praxi. A k té často opakované větě o hlasu lidu musíme přidat otázku – a hlasy našich politiků jsou hlasem Božím? – Ano, ten svobodný duchovní život, který máme také v programu, by jistě vedl k diskusi ve společnosti a osvobodil by média. Soukromá média jsou zaměřena na zisk akcionářů a veřejnoprávní média podléhají skupinám politiků i ekonomickým mocným hráčům. Bez osvobození médií přímá demokracie nebude fungovat.

Jakým způsobem byste rozehýbali veřejnou správu a ozdravili dosud špatně fungující systémy?

Ten tolikrát požadovaný zákon o státní službě by sice jistě byl důležitým krokem na cestě k osvobození veřejné správy, ale nestačil by sám o sobě. Podle toho, co vím, je celý systém veřejných zakázek zkorumpovaný a ten slušný podnikatel, který se do něj nezapojí, nemá šanci na získání veřejné zakázky. Především je třeba nahlas říct, že celý systém se musí vrátit tam, kde byl. To znamená, že kdo veřejnou zakázku vyhraje, musí ji také sám realizovat. Ne, že ji, jako dnes, vyhraje prázdna schránka a pak se korupce přesouvá k dalším a dalším subdodavatelům, aby na konci řetězu, z něhož si každý uloupne (uloupí) tučné sousto, zbyla skupina Ukrajinců nebo jiných levných otroků, kteří to bez kvalifikace a jakýchkoli záruk bezpečnosti nějak odvedou. Mezitím se sníží náklady i podřadným materiálem a katastrofa je hotová. Dále je třeba vyloučit tzv. outsourcing přinejmenším ve firmách se státní účastí. Není to nic jiného než další způsob tunelování veřejných rozpočtů. Musí se zakázat daňové ráje, které umožňují těm, kdo využívají infrastrukturu i kvalitní pracovní sílu v té či oné zemi, v ní pak poškozovat životní prostředí, neplatit daně a odvádět peníze na druhý konec světa. Pak není na sociální programy, vědu, kulturu ani na vzdělávání. Je nutné začít podporovat místní ekonomiku a místní potraviny. Je toho ještě mnoho a toto je začátek.

Jako herečka jste ztělesňovala typy žen, pro něž moc představitelek není. Hodláte se ještě věnovat i tomuto svému povolání?

Myslím, že herečkou být nepřestávám, protože je to moje celoživotní profese. Pokud mi někdo nabídne nějakou zajímavou roli, určitě ji přijmu, ale herec není svobodný. Je závislý na nabídce, a pokud ji nedostane, nepracuje. Mě naštěstí baví mnoho dalších činností a vždycky tvrdím, že tvořit se dá ve všem, co děláte. Mám také několik drobných pořadů, se kterými jezdím, takže jsem pouto s tím, co mám ráda, zcela nepřerušila.

Národní radě osob se zdravotním postižením pomáháte svými aktivitami již dlouho, pomohla NRZP nějakým svým počinem také vám či vašemu synovi?

Ne, NRZP mně osobně přímo nepomohla, protože jsem to nepotřebovala. Ale pomáhá lidem s postižením obecně, to znamená, že nám pomáhá nepřímou. Velmi si její

činnosti vážím. Bez jejích aktivit by se lidem s postižením dařilo mnohem hůř.

Lidé s duševními nemocemi jsou stále na okraji společnosti, a to i navzdory tomu, že jejich počet stále stoupá a téměř každý se v nějaké podobě s takovou chorobou setkal. Co by jim podle vás pomohlo v jejich zařazení do společnosti?

Především znalost této problematiky ve společnosti. Jako by stigmatizace lidí s tímto postižením z minulých staletí stále pokračovala, i když v menší míře. A pak obecně by jim pomohl zájem politiků, tedy státu. Skupiny, které jsou na okraji, jim body nepřinášejí, a tak se jim dostává malé pozornosti a málo peněz. Ostatně stejně jako dalším oborům. Koncepce důstojného života pro tyto skupiny už tady jsou, jenom nejsou nikdy realizovány.

Jak byste si chtěla zařídit život v pozdním stáří, kdy se může stát, že budete zcela bezmocná a budete nutně potřebovat pomoc druhé osoby?

Doufám, že tady vždy budou nějaká občanská sdružení, která se budou starat o všechny bezmocné a vyloučené. K tomu musí stát rovněž vytvořit podmínky, jak finanční, tak legislativní, ale dělat to musí občanská společnost. Jinak to také nechávám trochu na pánu Bohu. Co má být, bude, a není třeba se dopředu bát.

Která historická osobnost je pro vás tak důležitá, že by se vám líbilo, kdyby ožila v současné době?

To je těžká otázka. Ráda bych mezi námi viděla například Přemysla Pittera pro jeho svobodnou duši a statečnost, s ním šel za pravdou i třeba proti proudu. Nebo Anežku Českou. Jenže se ptám, jak těžké by to dnes měla. Musela by žádat o granty, vyplňovat dotazníky a testy, podstupovat školení a mít svého fundraisera. Tohle všechno oslabuje a zabavuje nadšení.

Váš syn má moc rád hudbu, co posloucháte vy? Co je pro vás odpočinek?

Posloucháme společně renesanční hudbu, Antonína Dvořáka, Bacha nebo Mozarta. Odpočinu si nejvíc u duchovní literatury, která mě povznáší nad náš svět a dává mi jinou optiku našich životů. Pak samozřejmě odpočívám v přírodě nebo s přáteli. Přes všechny těžkosti nám Bůh dal tolik krásy, že to pomáhá ve chvílích únavy nebo propadu. Pak se zase osvěžená vracím dělat něco pro společnost, abychom v tom Božím díle pokračovali v mezích svých možností. ♡

Nedovedu si představit, že bych si žila jenom pro své soukromé štěstí a byla lhostejná k osudu druhých lidí. To, že moje aktivity nejsou osobní, ale nadosobní, mi právě dodává onu potřebnou sílu.

Doufám, že tady vždy budou nějaká občanská sdružení, která se budou starat o všechny bezmocné a vyloučené. K tomu musí stát rovněž vytvořit podmínky, jak finanční, tak legislativní, ale dělat to musí občanská společnost.

Duhová křídla převzaly Dana Stoklasová a Alena Nováková

Text: Radka Svatošová
Foto: Zuzana Nováková

Ceny hejtmana Pardubického kraje za činnost ve prospěch osob se zdravotním postižením Duhové křídlo 2013 putovaly 6. listopadu v sále Integrovaného centra sociálních aktivit Kosatec ke svým novým majitelkám. Staly se jimi ředitelka Tyflocentra Pardubice Dana Stoklasová v kategorii profesionálů a dlouholetá předsedkyně Klubu onkologicky nemocných v Pardubicích Alena Nováková v kategorii dobrovolníků. Ceny jim předali 1. náměstek hejtmana Roman Línek a radní Pavel Šotola. Zvláštní cenu za celoživotní práci pro osoby se zdravotním postižením získal Michal Hašto z Pardubic.

„Říká se, že vyspělý stát se pozná podle toho, jak se dokáže postarat o své znevýhodněné občany. V tomto směru patříme podle mého názoru mezi skupinu těch nejlepších. Jedna věc jsou ale podmínky dané zákony a možnostmi regionálních a místních samospráv a druhá věc je iniciativa lidí, kteří se danou problematikou zabývají pracovní nebo ve svém volném čase. Když vidíte profily všech navržených finalistů na Duhové křídlo, zjistíte, že to jsou lidé, kteří dělají vždy ještě něco navíc nad rámec svých povinností. Jsou pro nás velkou inspirací,“ řekl na úvod ceremoniálu Roman Línek.

„Smyslem této ceny je ocenit organizace a jednotlivce, kteří se profesně nebo osobně věnují pomoci lidem se zdravotním postižením, usilují o zlepšení jejich životních podmínek a pomáhají při odstraňování společenských i jiných bariér,“ vysvětlila za pořadatele této akce Radka Svatošová z Národní rady osob se zdravotním postižením České republiky.

Porota měla podle radního pro sociální oblast Pavla Šotoly velmi nesnadnou úlohu. *„Sešlo se nám celkem 75 nominací a z nich jsme předvybrali po pěti finalistech za profesionály a dobrovolníky. Duhové křídlo by si zcela jistě zasloužili všichni nominovaní, ale bohužel hlavní cenu v každé kategorii může obdržet pouze jeden,“* podotkl radní.

Zvláštní cenu za celoživotní práci pro osoby se zdravotním postižením získal Michal Hašto z Pardubic z rukou Václava Krásky, předsedy Národní rady osob se zdravotním postižením ČR.

Odpoledne v Kosatci zpestřil kulturní program, ve kterém se představili přeloučská zpěvačka Leona Šenková, členové pardubické skupiny Vypsaná fiXa Márdi a Pítr, ale také Martin Langr, Luděk Folkman z občanského sdružení Nezlomeni, pěvecký kroužek Tyflocentra Pardubice a děti ze Svitání. Pořad moderovala herečka Táša Fischerová.

Výsledky kategorie profesionál

Vítězem se stala **Dana Stoklasová**, ředitelka Tyflocentra Pardubice, kde pomáhá lidem s těžkým postižením zraku. Tyflocentrum letos slaví 10 let své existence, Dana Stoklasová stála u jeho založení.

Mezi nominovanými profesionály byla organizace **Česká abilympijská asociace**, která zajišťuje aktivity a služby pro lidi s postižením a tyto aktivity se jí podařilo soustředit do Integrovaného centra sociálních aktivit Kosatec.

Další finalistkou byla **Iva Liedermanová** za dlouholetou koncepční práci na bezbariérovosti města Pardubice. I díky ní jsou Pardubice městem přístupným nejen lidem se zdravotním postižením, ale i seniorům a rodinám s dětmi v kočárku.

Zdena Šándorová také zasvětila lidem s postižením kus života. Pomáhala rodinám dětí s postižením ve Sdružení pro ranou péči Pardubice, nyní působí na Univerzitě Pardubice, kde mimo jiné stála u zrodu poradny pro studenty se zdravotním postižením.

Dagmar Šolcová působí jako úřednice na pardubickém úřadu práce. Její kanceláři projdou snad všichni lidé se zdravotním postižením, kteří žádají o kompenzační pomůcky, průkazy osob se zdravotním postižením nebo příspěvek na péči. Svým klientům citlivě a empaticky radí a pomáhá zdaleka nad rámec svých pracovních povinností.

Výsledky kategorie dobrovolník

Vítězem se stala **Alena Nováková**, dlouholetá předsedkyně Klubu onkologicky nemocných v Pardubicích. Pomáhá onkologickým pacientům vyrovnat se s psychickými a fyzickými následky léčby, pořádá pro ně ozdravné pobyty a různé další akce.

V kategorii dobrovolník uspěl **Ondřej Flégr**, který vede taneční kroužek pro děti s postižením ze školy Svitání.

Do finále se dostala i **Jaroslava Koukalová**, dlouholetá funkcionářka organizací lidí se zdravotním postižením.

Ve finále byl i **Milan Pešek**, který zastává neplacenou funkci předsedy Pardubické krajské rady osob se zdravotním postižením.

Posledním finalistou se stal **Petr Vostřel**, který je zaměstnancem a zároveň nadšeným dobrovolníkem v Hamzově léčebně v Luži. ♥

*"Ne všichni můžeme
všechno, ale díky vám
to zvládneme"*

*Je ♥
Tereza Kerndlová*

Tereza Kerndlová

**I vy můžete pomoci lidem se
zdravotním postižením !**

Národní rada osob
se zdravotním postižením ČR

www.kontopomoci.cz

Metropolitní univerzita Praha pořádá konferenci „10 let programu Škola bez bariér“

Text: Eva Jílková
Foto: Metropolitní
univerzita Praha

Metropolitní univerzita Praha letos slaví 10. výročí sociálního programu Škola bez bariér, díky němuž na ní každoročně studuje přes 70 studentů s pohybovým postižením.

K tomuto významnému výročí pořádá univerzita konferenci „10 let programu Škola bez bariér“. Koná se 9. prosince 2013 od 13:00 hodin v bezbariérové budově Metropolitní univerzity Praha v Dubečské 900/10, Praha 10-Strašnice.

info

O programu Škola bez bariér

Program Škola bez bariér realizuje Metropolitní univerzita Praha již od roku 2003. Studenti s pohybovým postižením si mohou požádat o přiznání stipendia ve výši školného. Pravidla přijetí se řídí stipendijním řádem MUP. V rámci tohoto programu umožňuje MUP uchazečům se zdravotním postižením pohybového ústrojí studium v kompletně bezbariérových objektech v Praze a Plzni. Bezbariérový přístup je také vybudován do části budovy univerzitního střediska Hradec Králové.

V současné době tento program úspěšně absolvovalo přes 90 studentů (z toho jeden student získal titul PhDr.). V akademickém roce 2013/2014 studuje ve všech oborech i ročnících přes 70 studentů se zdravotním postižením pohybového ústrojí. V rámci programu Erasmus studovalo již šest studentů na vysokých školách v zemích EU, dva studenti se zúčastnili pracovní stáže.

Program konference bude rozdělen do dvou panelů. První bude věnován vysokoškolskému studiu osob se zdravotním postižením. Zástupci Metropolitní univerzity představí své zkušenosti, začátky programu, studium v zahraničí a vývoj programu. Konference se zúčastní i zástupci dalších vysokých škol (ČVUT, TUL) a představitelé OA Jánské Lázně, kteří budou prezentovat své zkušenosti se studiem osob se zdravotním postižením. Během prvního panelu vystoupí také spolupracující nadace a organizace. Absolventi a stu-

denti univerzity pohovoří o významu studia pro ně osobně.

Druhý panel bude věnován zaměstnávání osob se zdravotním postižením. Budou představeny aktuální projekty a granty, které se tohoto tématu týkají. Účastníci uslyší také praktické zkušenosti jak osob zaměstnaných v projektu tréninkových pracovišť, tak jejich zaměstnavatelů (NFOZP, VZP, Ministerstvo vnitra a jiní).

Celá konference bude zakončena tradičním rozsvícením vánočního stromu před budovou univerzity. 🎄

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

METROPOLITNÍ
UNIVERZITA PRAHA

Metropolitní univerzita Praha

si Vás dovoluje pozvat na konferenci

10 let programu Škola bez bariér

9. 12. 2013 MUP Dubečská 900/10

13:00 Praha 10-Strašnice

program konference

13,00 – 13,30 hod.
13,30 – 15,00 hod.

registrace účastníků a občerstvení (místnost 305)
I. panel - Studium OZP (místnost 003 – aula)

1. Studium na MUP

Úvodní slovo

Mgr. Anna Benešová, zakladatelka MUP a programu Škola bez bariér

Představení možností studia na MUP

Rektor prof. PhDr. Michal Klíma, M.A., CSc.

Začátky programu Škola bez bariér

Prorektor PhDr. Jan Bureš, Ph.D.

Absolventi MUP a jejich osobní zkušenosti

Studium v zahraničí – shrnutí zahraničních pobytů studentů MUP

JUDr. Josef Vochozka

2. Studium OZP na jiných školách

zástupci ČVUT, TU Liberec, OA Jánské Lázně

3. Činnost nadací a charitativních organizací při podpoře studia a studentů

Konto Bariéry, VDV O. Havlové, NRZP, BONA, Hestia, o.s.

15,00 – 15,30 hod.
15,30 – 16,45 hod.

Občerstvení (místnost 205)

II. panel - Zaměstnávání OZP

 (místnost 003 – aula)

1. Pracovní stáže v projektech MUP

Představení projektu

PhDr. Petr Vyhnaněk

Praktické zkušenosti účastníků projektu MUP

2. Praktické zkušenosti jiných společností se zaměstnáváním OZP

NFOZP, VZP, Ministerstvo vnitra

16,45 – 17,00 hod.
17,00 – 17,30 hod.
17,30 hod.

Zakončení konference a závěrečná diskuse

Občerstvení (místnost 205)

Slavnostní rozsvícení vánočního stromu s grogem na louce před budovou MUP

NAŠE SPOLEČNÁ ENERGIE DĚLÁ RADOST I TĚM NEJMENŠÍM

♥ STAVÍME DĚTSKÁ HŘIŠTĚ A UČEBNY

Spolu s Nadací ČEZ se věnujeme řadě prospěšných projektů, podporujeme komunitní život, vzdělávání a volný čas mladých. Postavili jsme již přes 200 Oranžových hřišť. Oranžovými učebnami zlepšujeme technické vzdělávání a Oranžovými schody ulehčujeme život hendikepovaným žákům.

Rádi spojujeme naši energii s energií těch nejmenších.

Druhý ročník Týdne komunikace osob se sluchovým postižením skončil, ať žije TKOSP 2014!

Text: Monika Jindrová,
Renata Škopková
Foto: Monika Jindrová,
Ivan Navrátilík

Občanské sdružení ORBI PONTES pořádá pravidelně na konci září Týden komunikace osob se sluchovým postižením (TKOSP). Spolu s partnery projektu, organizacemi a institucemi z celé ČR připravilo ORBI PONTES pro letošní ročník různorodé akce, které se uskutečnily v Praze, Brně, Olomouci, Ostravě, Liberci, Kroměříži, Kurdějově, Valašském Meziříčí, Zlíně, Karlových Varech, Karvině a Hradci Králové. Druhý ročník TKOSP se konal od 21. do 29. září 2013.

K programu lákal širokou veřejnost v pražské hromadné dopravě „maskot“ pan Orbík, v síti multikin CineStar pak spot „Není ticho jako ticho“. S cílem přinášet informace a postřehy ze života osob se sluchovým postižením byl založen skupinový blog s názvem Ztlumeno – <http://ztlumeno.blog.idnes.cz/>. Autory článků jsou jak osoby se sluchovým postižením, tak jejich přátelé. Zájemce o publikování vřele vítáme.

Hlavním tématem letošního ročníku byly komunikační prostředky a jejich využití v praxi. Na všech akcích pořádaných občanským sdružením ORBI PONTES bylo zajištěno tlumočení do českého znakového jazyka a simultánní přepis, představen byl on-line přepis, odezírání i on-line tlumočení do českého znakového jazyka.

Co nás, jako organizátorky, nejvíce potěšilo?

Potěšilo nás zapojení velkého množství programových partnerů, zájem mediálních partnerů a široké veřejnosti. Za velký úspěch považujeme natočení spotu „Není ticho jako ticho“, který byl nejen pozvánkou k TKOSP 2013, ale i k poznávání „světa ticha“. Spot byl nominován do soutěže Žihadlo roku 2013 o nejlepší veřejně prospěšnou reklamu.

Ze sdílených zpráv našich partnerů víme, že návštěvnost na akcích byla hojná a zájem široké veřejnosti oproti loňskému roku výrazně vyšší. S radostí můžeme konstatovat, že i lidé se sluchovým postižením náš projekt s jeho myšlenkami a cíli přijali a podporují ho.

Jaké konkrétní akce se v Týdnu uskutečnily?

Akcí bylo mnoho, a jak už bylo zmíněno výše, probíhaly po celé ČR. Oficiálně byl TKOSP 2013 zahájen v pátek 20. září tiskovou konferencí na půdě Senátu. V rámci této

konference byl představen on-line simultánní přepis a na nádvoří Senátu prezentoval nadační fond Dar sluchu svůj projekt „Sluchobus“. Účastníci tiskové konference, senátoři a zaměstnanci horní komory měli možnost absolvovat preventivní vyšetření sluchu.

Celotýdenní program otevřela oslava Mezinárodního dne neslyšících v Praze na Andělu, kterou pořádala organizace ASNEP v sobotu 21. září. V rámci této akce byl zapsán nový rekord: nejdelší řetěz z tyrkysových šátků na podporu tlumočnických služeb pro neslyšící. Vytvořilo ho 105 dobrovolníků, kteří k sobě svázali 105 tyrkysových šátků, a vznikl tak řetěz dlouhý 60,1 metru.

Na programu během týdne nechyběly například komentované prohlídky pražské botanické zahrady s využitím on-line přepisu, tlumočené prohlídky zámků, hledání společného jazyka v rytmu, přednášky pro veřejnost (o komunikačních prostředcích, o neslyšících ve filmu, o vývoji tlumočení do znakového jazyka...), vzdělávací akce, promítání filmů

s unikátními barevnými titulky pro neslyšící, preventivní prohlídky sluchu v terénu, dny otevřených dveří v jednotlivých organizacích, školách, skautských klubovnách, sportovní akce pro děti i dospělé a mnoho dalšího. Každý si mohl najít tu „svou“ kulturní, vzdělávací či sportovní akci.

Tečku za TKOSP udělalo v neděli 29. září

..... // Ze sdílených zpráv našich partnerů víme, že návštěvnost na akcích byla hojná a zájem široké veřejnosti oproti loňskému roku výrazně vyšší. S radostí můžeme konstatovat, že i lidé se sluchovým postižením náš projekt s jeho myšlenkami a cíli přijali a podporují ho.

divadelní představení „Čtyři dohody – kniha moudrosti starých toltécků“ v klubu Lávka v Praze. V hlavní roli se představil Jaroslav Dušek, spoluúčinkovali Alan Vitouš a Pjér La Š'éz. Čtyři dohody, založené na staré toltécké moudrosti, nabízejí sil-

ný kód chování, který dokáže rychle proměnit náš život v nový prožitek svobody, opravdového štěstí a lásky. Sál byl vyprodaný a atmosféra báječná. **Představení bylo výjimečné tím, že bylo poprvé tlumočeno do českého znakového jazyka a zároveň simultánně přepisováno do češtiny.** Tlumočily Kateřina Červinková Houšková a Naďa Hynková Dingová z České komory tlumočnicků znakového jazyka. Simultánně přepisovaly Simona

Divadelní představení „Čtyři dohody“, klub Lávka, Novotného lávka 1, Praha

Sedmihorská a Nikola Gronesová z Centra zprostředkování simultánního přepisu České unie neslyšících. Jde o jedinečný způsob, jak lidem se sluchovým postižením zprostředkovat nevšední zážitek. Věříme, že nezůstane pouze u tohoto představení a jak simultánní přepis, tak tlumočení do znakového jazyka se stanou běžnou součástí společenských a kulturních akcí.

Ačkoli TKOSP skončil, některé z přihlášených akcí v programu se uskutečnily ještě v říjnu, jako například přednáška ČNES na FF UK (4. 10.), přehlídka tvorby ve znakovém jazyce „Mluvicí ruce“ (5. 10.), slavnostní otevření první Moravské kavárny neslyšících v Brně (11. 10.) nebo přednáška o Grónsku v karlovarské knihovně (17. 10.).

Rádi bychom poděkovali všem partnerům, organizacím a institucím, které pracují celoročně s lidmi se sluchovým postižením, za vytvoření fantastického programu. Velmi nás těší, že i akce pořádané naším sdružením ORBI PONTES přispěly svou „troškou do mlýna“.

Věříme, že cíle TKOSP, jako jsou šíření informací o světě lidí se sluchovým postižením, seznámení veřejnosti s komunikačními prostředky nebo přiblížení nových zážitků osobám se sluchovým postižením, byly naplněny a těšíme se na další ročník, který již plánujeme.

Co víc si přát? Snad jen větší zájem veřejnoprávních médií a přízeň sponzorů. Bez pomoci sponzorů by Týden komunikace osob se sluchovým postižením nemohl být realizován. Proto DĚKUJEME hlavním partnerům 2. ročníku ČSOB – ERA, panu Karlu Janečkovi, Herbacos Recordati, s.r.o., Vodafone Czech Republic, a.s., Videostudovna.cz, NECOSS, s.r.o., FPS Repro, spol. s r.o., Kontu Bariéry, nadačnímu fondu Kousek po kousku.

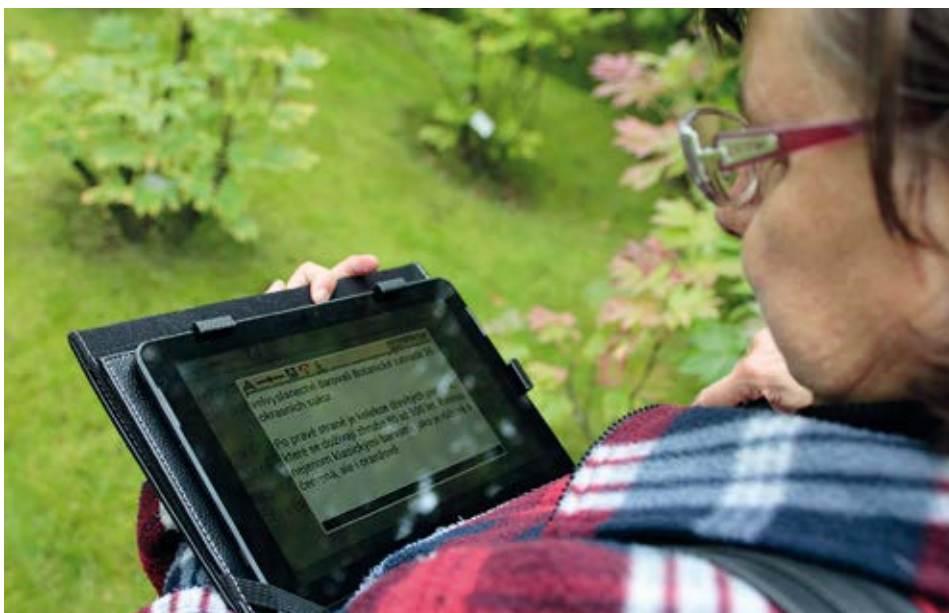
Děkujeme také za poskytnutou záštitu, kterou nad 2. ročníkem TKOSP převzali paní senátorka Daniela Filipiová; MUDr. Milan Cabrnach, poslanec Evropského parlamentu; Miroslav Novák, hejtman Moravskoslezského kraje; Mgr. Petr Tulpa za Liberecký kraj; Mgr. Jiří Zimola, hejtman Jihočeského kraje; MUDr. Jiří Běhounek, hejtman Kraje Vysočina; Mgr. Ivan Kabický za hl. m. Praha; Ing. Pavel Šotola za Pardubický kraj; Doc. MUDr. Leoš Heger, CSc., exministr zdravotnictví; Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy; Ministerstvo práce a sociálních věcí; JUDr. Michal Hašek za Jihomoravský kraj; RSDr. Stanislav Rybák za Ústecký kraj.

Informace, program a fotogalerii projektu naleznete na www.orbipontes.cz.

V případě zájmu o spolupráci nás neváhejte kontaktovat. ♥

Přednáška „Seznamte se, prosím“ pro děti prvního stupně ZŠ o komunikaci s osobami se sluchovým postižením

Komentovaná prohlídka v Botanické zahradě hl. města Prahy s využitím on-line přepisu

Beachvolejbalový turnaj

Mezinárodní spolupráce společnosti MEROSYSTEM v rámci podpory vstupu zdravotně postižených osob na trh práce

Text: Tereza Pomajbíková
Foto: Merosystem s.r.o.

Registrační číslo projektu:
CZ.1.04/5.1.01/77.00122

Koncem letošního července jsme v České republice evidovali 4620 nezaměstnaných osob se zdravotním postižením, což je alarmující číslo. Společnost MEROSYSTEM s.r.o. se proto rozhodla spolupracovat s odborníky z Velké Británie v rámci projektu Podpora vstupu zdravotně postižených osob na trh práce a vyvinout lepší koncepci pro pomoc těmto lidem při návratu na trh práce, která v České republice doposud chyběla.

Tato spolupráce se zaměřuje zejména na vytvoření standardizovaného přístupu k často opakujícím se typům problémů zdravotně znevýhodněných osob, a přispívá tak ke zvýšení efektivity strategie podpory jejich vstupu na trh práce nejen v Moravskoslezském kraji, kde je model testován. Zejména v tomto kraji se totiž setkáváme s nejvyšším procentem nezaměstnanosti zdravotně postižených osob v České republice.

Mezi hlavní příčiny nezaměstnanosti zdravotně postižených lidí řadíme ekonomické, sociální a psychologické problémy, ale také problémy týkající se lidské důstojnosti. Doba registrace na úřadech práce u těchto osob často několikanásobně převyšuje dobu evidence u lidí bez zdravotního postižení. Mezi hlavní důvody nezaměstnanosti zdravotně postižených osob patří zejména ekonomické a organizační překážky. Za organizační překážky je označován zejména nedostatek pracovních činností a pracovních míst vhodných právě pro zdravotně postižené. Ekonomickými překážkami jsou zase případné náklady na úpravu pracoviště v případě zaměstnání zdravotně postižené osoby a s tím také spojené vyšší nároky na individuální pracovní režim takového zaměstnance a samozřejmě poskytování větší individuální péče. Dalším problémem, kterému se většinou nevyhneme, je nedostatečná

kvalifikace osob se zdravotním postižením. Takový člověk má i často negativní přístup k práci a je málo aktivní, není příliš výkonný a většinou není dostatečně samostatný.

Je však nutno poznamenat, že ne všechny problémy jsou pouze na straně uchazeče o zaměstnání. Jednou z důležitých překážek v zaměstnanosti zdravotně postižených

lidí jsou totiž „předsudky zaměstnavatelů“. Může se jednat o negativní zkušenosti zaměstnavatele se zdravotně postiženými zaměstnanci nebo různá mylná přesvědčení o zdravotně postižených lidech obecně.

Společnost MEROSYSTEM s.r.o. se v rámci spolupráce se zahraničními partnery Vocational Rehabilitation Consultants a Rehabilitation Network Limited prostřednictvím projektu financovaného z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky snaží mnoha těmto problémům předcházet, a to užitím metody pracovní rehabilitace zdravotně postižených, která je velmi úspěšně realizována ve Velké Británii.

Zahraníční model klade především důraz na komplexnost poskytované podpory a na individuální přístup ke každému klientovi. V praxi to znamená, že u každého jednotlivého klienta je provedena podrobná analýza jeho zdravotního omezení, dosaženého vzdělání, jeho zkušeností a osobnostních předpokladů včetně osobních a sociálních potřeb.

Cílem takto nastaveného systému pomoci je motivovat klienty k samostatnému hledání řešení a nalezení vhodné pracovní pozice, která jim bude plně vyhovovat a nebude soustředěna pouze na jejich

zdravotní možnosti. Důležitými aspekty takto vytvořeného modelu je osobní komunikace se zdravotně postiženými osobami, porozumění ze strany konzultanta, aktivní naslouchání, uplatnění úhlu pohledu klienta a pozitivní zpětná vazba, na kterou je kladen veliký důraz.

V rámci budování vztahu s klientem je nezbytné uvědomit si, že i člověk s postižením může vykonávat spoustu profesí. S ohledem na dosud vykonávanou práci a po domluvě se zaměstnavatelem je dokonce možné navrátit se zpět do svého původního zaměstnání. Vše ovšem záleží na povaze klienta, jeho předchozím

..... **Mezi hlavní příčiny nezaměstnanosti zdravotně postižených lidí řadíme ekonomické, sociální a psychologické problémy, ale také problémy týkající se lidské důstojnosti. Doba registrace na úřadech práce u těchto osob často několikanásobně převyšuje dobu evidence u lidí bez zdravotního postižení.**

povolání, typu postižení a možnosti pracovního prostředí přizpůsobit se aktuálnímu stavu klienta.

Je třeba vždy porovnat schopnosti a dovednosti klienta s požadavky zaměstnavatele a dané profese. Komunikace se zaměstnavateli je důležitou formou podpory klientů (lépe se přizpůsobit nové práci, jejímu tempu, pracovnímu prostředí). Zároveň jsou podporováni i zaměstnavatelé, kterým je tak umožněno lépe pochopit potřeby klienta a mohou pak vyjít uchazeči o zaměstnání vstříc.

Celý tento proces je shrnut do několika kroků:

- 1) Podrobná analýza klienta a jeho vnitřních schopností (dovednosti, cíle, záliby, obavy), dále seznámení s jeho vnějším okolím (rodina, přátelé, finanční zázemí, sociální prostředí, ve kterém se momentálně nachází) a místem, kde žije (zda je potřeba brát v potaz systém podpory zaměstnanosti a nezaměstnanosti, jaké je přímýsmyslové zaměření v kraji).
- 2) Aktivní naslouchání klientovi, které nám slouží k vybudování vzájemné důvěry.

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

3) Motivace klienta otázkami zaměřenými na jeho znalosti a zkušenosti. V tomto případě volíme tzv. otevřené otázky (můžeme pro usnadnění komunikace použít systém hodnocení odpovědí na škále 1–10), které nám umožňují získat přehled o situaci a stavu, ve kterém se klient nachází. Systém hodnocení tak nutí klienta, aby si uvědomil a zhodnotil svůj postoj ke stanovenému cíli nebo k určité otázce. Nejčastěji se ptáme: „*Jak moc se chcete vrátit do zaměstnání? Jak byste zvládl denní cestování do práce?*“ Při tom by se mělo postupovat od obecných otázek k detail-

nějším, týkajícím se např. aspektů práce, nemoci, soukromého života, jež jsou důležitou hodnotou pro návrat do zaměstnání.

4) Stanovení cílů, které budou nejprve malé a jednoduché a kterých nebude mít klient problém dosáhnout. Úspěch pak klienta motivuje k naplňování dalších cílů, což vede ke zvýšení sebevědomí. Svě cíle by si měli předem jasně definovat, aby byly měřitelné a splnitelné. K jejich dosažení slouží technika SMART (S = Specific = jednoznačné, M = Measurable = měřitelné, A = Aligned = akceptovatelné, R =

Realistic = dosažitelné, T = Timed = termínované). Využití této techniky je velmi jednoduché. Jako první specifikujeme cíl, který jsme schopni vlastními slovy vysvětlit. Poté si ujasníme, zda je cíl měřitelný, tedy jestli lze přesně určit, zda byl dosažen či nikoliv. Třetím krokem této techniky je zajištění akceptovatelnosti, tedy zda může být přijat všemi účastníky. Důležité také je, aby cíl byl reálný a odpovídal možnostem. V neposlední řadě musí být termínovaný, tedy časově vymezený tak, aby se dalo říci, kdy jej bude dosaženo.

5) Pozitivní zpětná vazba, kterou dodáváme klientovi během celého pohovoru, je velmi důležitá a ovlivňuje i jeho celkový postoj k vzniklé situaci.

6) Závěrečným shrnutím dosud získaných informací dáme klientovi najevo, že jsme po celou dobu konzultace aktivně naslouchali.

Jsou to základní, v České republice často opomíjené zásady modelu, který může zlepšit zaměstnatelnost osob se zdravotním postižením. Po skončení projektu 31. 12. 2013 bude společnost MEROSYSTEM s.r.o. zveřejňovat podrobnější informace o jednotlivých postupech na internetových stránkách projektu www.inovacezp.cz, kde budou moci zájemci a zprostředkovatelé čerpat užitečné rady v oblasti podpory nejen zdravotně postižených při návratu na trh práce. ♥

Představujeme členské organizace NRZP ČR

Text: Jana Hrdá

Svaz tělesně postižených v České republice, o.s.

Svaz tělesně postižených v České republice, o.s., je nejpočetnější kolektivní člen NRZP ČR. Organizace usiluje sice zejména o zkvalitňování života lidí s tělesným postižením a podporuje jejich zapojení do společnosti, ale v rámci svých služeb pomáhá i osobám s jiným zdravotním postižením a seniorům. Díky regionálním organizačním jednotkám, kterých je ve všech krajích dohromady více než čtyři sta, působí STP v ČR, o.s., v celé České republice.

Mezi dlouhodobé služby STP patří rekondiční a rehabilitační pobyty, ozdravné pobyty pro děti a mládež se zdravotním postižením a různé rehabilitační a sportovní aktivity pro dospělé osoby a seniory. Provozuje půjčovny kompenzačních pomůcek, a to v situacích, kdy je lidé s trvalým nebo dočasným tělesným postižením okamžitě potřebují (jako např. v případě poruchy nebo ztráty vlastní pomůcky nebo v období procesu vyřizování žádosti o přiznání příspěvku na pomůcku). V půjčovnách jsou k dispozici vozíky, chodítka, polohovací postele, schodolezy, toaletní křesla a další pomůcky.

STP poskytuje sociální poradenství a pomoc při řešení složitých životních situací. Aby její zástupci přešli časté izolaci lidí se zdravotním postižením, organizují společenské akce, výlety, výtvarné kroužky a další volnočasové aktivity, které jsou mezi členy velmi oblíbené. Prostřednictvím přednášek a kurzů zvyšují kvalifikaci a znalosti osob se zdravotním postižením, například kurzy počítačových dovedností. Nabídku rozšiřují podle aktuálních potřeb, například v roce 2012 realizovali v sedmi krajích ČR kurzy finanční gramotnosti pro seniory.

Již několik let průběžně realizují projekty spolufinancované z evropských fondů, v nichž pomáhají zapojeným klientům hledat zaměstnání a zvyšovat pracovní schopnosti a dovednosti potřebné k nalezení práce, a to v Praze, v Jihomoravském a Zlínském kraji. Klienti těchto projektů se mohou účastnit vzdělávacích seminářů, absolvovat rekvalifikační kurzy, bilanční a pracovní diagnostiku, využívat individuální podporu a poradenství od pracovníků projektu, využívat přístup k PC a k internetu v místech realizace projektu apod. Projekty běží od jara 2013 a během této doby se už některým klientům podařilo najít zaměstnání. Kapacita projektů ještě není naplněna a stále je možné se do nich zapojit, neboť jednotlivé aktivity se průběžně opakují a přizpůsobují se potřebám a možnostem jednotlivých klientů.

Alena Říhová říká: „Naši klienti většinou využívají kombinaci několika našich služeb. Vždy nás těší, když naše pomoc přinese výsledky, jako například v případě klientky, která původně přišla do naší poradny pouze s žádostí o informace k invalidnímu důchodu. Během spolupráce se vynořily další oblasti, které by u ní bylo třeba řešit. Postupně jsme jí pomohli s nalezením zaměstnání, vyřízením oddlužení, klientka si našla bydlení, pomohli jsme jí vyřídit příspěvky, prošla naším kurzem práce na PC. S naší podporou se klientce podařilo dostat ze složité situace, se kterou si sama nedokázala poradit, a začít opět samostatný spokojený život. Ustoupily u ní psychologické problémy, navázala nový partnerský vztah. Věříme, že v tomto případě naše pomoc bude mít trvalé výsledky.“

STP v ČR, o.s., a některé regionální organizační jednotky jsou registrovanými poskytovateli sociálních služeb. Poskytují také sociálně aktivizační služby pro seniory

a osoby se zdravotním postižením, osobní asistenci, odlehčovací služby, centra denních služeb, denní stacionáře.

V některých regionech nabízejí také dopravu pro občany se zdravotním postižením. Pro občany Prahy mají k dispozici euroklíče zdarma. Provozují bezbariérové středisko Březejc, určené zejména pro děti a mládež se zdravotním postižením.

STP v ČR, o.s., vznikl v roce 1990 jako jedna z nástupnických organizací Svazu invalidů. Během let se nabídka aktivit a služeb pro osoby se zdravotním postižením měnila podle podmínek pro poskytování konkrétních služeb, podle zájmu klientů o služby a v neposlední řadě podle výše finančních prostředků získaných na poskytování daných služeb. Stejně jako další občanská sdružení vykonává STP v ČR, o.s., svou činnost a realizuje projekty především díky dotacím získávaným na centrální úrovni, například od MZ ČR, MPSV ČR, Úřadu vlády ČR, z evropských fondů a na regionální úrovni také z rozpočtů krajů, měst a obcí. Svou činnost může vykonávat v takovém rozsahu také díky tomu, že mnoho pracovníků regionálních organizačních jednotek STP v ČR, o.s., pracuje v rámci organizace na dobrovolné bázi, bez nároku na odměnu.

Zkratka: STP v ČR, o.s.

Sídlo organizace:
Karlínské náměstí 59/12,
186 00 Praha 8-Karlín
Telefon: 224 819 083, fax: 224 819 083
E-mail: helena.klasnova@svaztp.cz
Web: www.svaztp.cz

Počet členů k 1. 1. 2013: 42 000
Představitel organizace:
Helena Klasnová – předsedkyně

Český klub nedoslýchavých HELP

„Problémy pro člověka, který ztrácí sluch, obvykle začínají, když sice slyší, že se mluví, ale nerozumí,“ líčí předseda sdružení ČKNH Zdeněk Kašpar, „a první vyhocení je, když mu někdo vyhubuje, že má příliš hlasitě puštěnou televizi. A tak naše středis-

ka řeší konkrétní věci: jak poslouchat televizi či rádio bez obtěžování okolí nadměrným zesílením, jak řešit zvonění telefonu či domovního zvonku, jak poslouchat přednášky pomocí kompenzačních pomůcek atd. Když to shrnu,“ pokračuje předseda, „chceme odstranit nebo alespoň zmenšit

překážky v komunikaci tak, aby se uživatel služby mohl dorozumět, vzdělávat, a tím mohl zlepšit svůj způsob života. Důležitá je možnost úspěšně využívat zdroje informací a spolupracovat se zdravou populací.“

ČKNH je jedna z dlouho a věrně působících organizací, v níž pomáhají lidem se

sluchovým postižením, a to od roku 1994. Postupně se rozšířila do celé republiky a některé nově vytvořené odnože se osamostatnily, a tak se všichni mají příležitost starat o pomoc lidem, kteří to potřebují. V současné době má klub svá **poradenská střediska v Plzni, Brně, Hradci králové, Ústí nad Orlicí, Uherském Brodě a Pardubicích**. Centrum organizace je v Plzni. Aktivní klub s poradenstvím je v **Břeclavi**. Odborné sociální poradenství, včetně zprostředkování navazujících služeb, zajišťují také v **Rokycanech, Stříbře** a v **Mariánských Lázních**.

Český klub nedoslýchavých HELP má za cíl zvýšení informovanosti svých klientů, neboť právě ta jim chybí zásadně, a překonání informační a komunikační bariéry, která vyplývá ze specifické komunikace osob se sluchovým postižením (odezírání, poslech pomocí sluchadel a jiných pomůcek, znakový jazyk, přepis komunikace). Tím se zlepší jejich samostatnost a soběstačnosti, a tak se umožní jejich začlenění do společnosti. Snaží se též o zvýšení informovanosti lidí kolem osob se sluchovým postižením (rodina, vzdělávací instituce, zaměstnání, široká veřejnost).

Služby se poskytují ambulantně i v terénu, jsou **ZDARMA, přispívá na ně MPSV**. Mimo MPSV dotuje aktivity také

Plzeňský, Královéhradecký, Pardubický, Jihomoravský a Zlínský kraj a město Brno, Uherský Brod, Lanškroun, Ústí nad Orlicí a další.

Klienti oceňují zejména přednášky a **pomoc** při obstarávání osobních záležitostí. Také přístupnou formou podané informace o návazných a alternativních sociálních službách a jiných formách pomoci (problematika invalidních důchodů, příspěvků na kompenzační pomůcku, poradenství při získávání průkazu mimořádných výhod pro OZP).

Klienti hojně využívají pomoci týkající se **kompenzačních pomůcek** (jaké existují) a možnost vyzkoušení či zapůjčení kompenzační pomůcky, případně zprostředkování jejího získání od specializovaných firem. Tím služba řeší letité problémy s výběrem a používáním těchto pomůcek. Na ně stát sice vynakládá značné finanční prostředky, ale na vhodnost a ekonomičnost výběru a na následné aktivní používání kompenzačních pomůcek současný systém příspěvku na zakoupení pomůcky nemá dostatečný vliv. Zda a hlavně s jakým výsledkem potom uživatel kompenzační pomůcku používá, nikdo neřeší ani při potížích. Jde hlavně o individuální přizpůsobení a nastavení podle konkrétních podmínek uživatele. Klienti si již zvykli na zajišťování nezbytného drobného

příslušenství ke sluchadlům. Poskytování služeb sluchově postiženým není podmíněno členstvím v organizaci.

ČKNH organizuje týdenní až čtrnáctidenní **pobytové reedukační kurzy**. Zúčastňují se jich členové i nečlenové klubu, kteří se na nich seznamují s nemocemi sluchového orgánu, vadami sluchu a jejich možnou léčbou nebo kompenzací nedoslýchavosti, předvádějí se zde kompenzační pomůcky pro sluchově postižené – převod zvukových jevů na světelné či vibrační. Učí se odezírání jako jednomu z důležitých prostředků zlepšení rozumění řeči, a tím i zlepšení interpersonální komunikace. Učí se plně využívat sluchadel za různých životních okolností, jako je divadlo, koncert, pobyt v přírodě, rušná ulice apod., a také, jak nejlépe sluchadlo udržovat a ošetřovat.

Zkratka: ČKNH

Sídlo organizace:
Tomanova 5, 30100 Plzeň
Telefon: 377 420 933, fax: 377 420 934
E-mail: cknh.zdenek@tiscali.cz
Web: www.audiohelp.cz

Počet členů k 1. 1. 2013: 822
Představitel organizace:
Zdenek Kašpar – předseda

Svaz zdravotně postižených ŠUMAVA

Svaz zdravotně postižených Šumava (SVAZ) vznikl z vůle a rozhodnutí občanů se zdravotním postižením okresu Klatovy v roce 1993. Sdružuje dospělé i děti všech druhů a stupňů zdravotního postižení. Hlavním cílem a smyslem činnosti je poskytování individuálně zaměřeného sociálněprávního a zdravotního poradenství, depistážní služby, pomoci při řešení problémů při **překonávání důsledků postižení** a nemoci a při zapojování osob se zdravotním postižením do společnosti.

SVAZ je samostatný právní subjekt, který úzce **spolupracuje** v rámci regionu se zastupitelstvy, městskými a obecními úřady, krajským úřadem a dalšími občanskými organizacemi v zájmu občanů se zdravotním postižením. Je řádným členem Národní rady osob se zdravotním postižením ČR. Má **základní organizace** Klatovy, Sušice, Horažďovice, Nýrsko, Švihov, Strážov, Kolínek, Velhartice, Plánice a Železná Ruda. Lidé se specifickými druhy zdravotního postižení jsou zapojeni do klubu

kardiaků, diabetiků, rodičů a nemocných s roztroušenou sklerózou.

Vzhledem k tomu, že ministerstva přestala dotovat organizace, které nemají celostátní působnost, musel SVAZ svoji činnost omezit. Přesto **pomáhají** obce, drobní sponzoři a další spolupracující osoby i subjekty.

Náhrada za rekondiční pobyty se podařila úspěšně **ozdravnými pobyty** v Podhajske na Slovensku, ve Vráži u Písku a v Třeboni. Dle možností jednotlivých základních organizací probíhalo i plavání bazénech v Klatovech a v Horažďovicích. Dále základní organizace podle svých možností přispívaly svým členům na rehabilitační masáže.

V minulém roce SVAZ úspěšně pokračoval ve **vydávání Zpravodaje**. Hlavní zásluhu na jeho vydávání má redakční rada ve složení paní Skřivanová, Kučerová, Lajpoldová a pan Toman. Vydává se čtyřikrát ročně v nákladu 150 výtisků. Jsou v něm obsaženy zprávy z činnosti jednotlivých základních organizací, poznatky a hod-

nocení z rekondičních pobytů, informace o aktivitách SVAZu, informace z oblasti sociálněprávní, různé užitečné rady, zábavné stati aj. Zpravodaj se zasílá mimo jiné obecním úřadům, spolupracujícím organizacím a institucím.

„Chci na závěr **poděkovat** zejména všem obětavým členům a funkcionářům SVAZu za jejich poctivou a obětavou práci ve prospěch osob se zdravotním postižením, kterou přispěli k plnění úkolů SVAZu,“ říká předseda SVAZu Edmond Póč.

Zkratka: SZPŠ

Sídlo organizace:
Viedeňská 9/4, 33901 Klatovy
Telefon: 376 316 331, fax: 376 316 331
E-mail: szps.sumava@worldonline.cz

Počet členů: 1005
Představitel organizace:
Edmond Póč – předseda

OVB Nejvstřícnější bankou – Handicap Friendly za III. čtvrtletí 2013 se potřetí v řadě stala Česká spořitelna

Text: Patrik Nacher

Nejvstřícnější bankou – Handicap Friendly za třetí čtvrtletí roku 2013 se stala již potřetí v řadě Česká spořitelna. Od občanů se zdravotním postižením získala hodnocení 82,6 procenta. Za ní jen mírně zaostala Fio banka, která má 81,8 procenta, a třetí místo obsadila Poštovní spořitelna s 80,5 procenta. Poštovní spořitelna tak přeskočila Komerční banku, která se umístila v minulém čtvrtletí na třetím místě. Banky z pohledu jejich vstřícnosti k osobám se zdravotním postižením hodnotí sami tyto lidé.

První klientský rating, kde hodnotí pouze osoby se zdravotním postižením

OVB Vstřícná banka – Handicap Friendly je první klientský rating, kde hodnotí banky přímo osoby se zdravotním postižením. K dispozici mají stupnici od 1 do 10, představující žebříček 10–100 procent. Hodnotit mohou buď jednu, či několik bank.

OZP tak nemusí hodnotit pouze banky, kde jsou klienty, ale mohou ohodnotit dle svých znalostí či pocitu i ostatní peněžní ústavy. Nicméně každý z uživatelů musí při registraci před samotným hodnocením označit banku či banky, v nichž je klientem. Lze tak pozorovat rozdíly hodnocení mezi klienty vlastní banky a mezi hodnocením klientů, kteří banku hodnotí zvenčí.

Česká spořitelna hodnocení kraluje, i když jen těsně

Česká spořitelna i ve třetím čtvrtletí roku 2013 obsadila první místo s hodnocením 82,6 procenta. Proti předchozímu čtvrtletí si polepšila o 1,2 procentního bodu. Za lepším hodnocením banky nestojí dle komentářů osob se zdravotním postižením pouze samotné kroky vůči této skupině obyvatel, ale také mediální viditelnost a inovativnost banky, která přišla během třetího čtvrtletí na trh s novými produkty, jež mohou využívat i osoby se zdravotním postižením. OZP také oceňují přehlednost a kvalitu internetového bankovníctví Servis24. Příznivě hodnocena je i možnost hradit prostřednictvím internetového bankovníctví České spořitelny tzv. ifaktury některých dodavatelů a služeb, což osobám se zdravotním postižením umožňuje pohodlně a bezpečně platit faktury, které

jim chodí přímo do prostředí internetového bankovníctví.

O skutečnosti, že Česká spořitelna věnuje této skupině osob velkou pozornost, svědčí i fakt, že lidé se zdravotním postižením sledují pozitivní vývoj vstřícnosti ze strany zaměstnanců banky, kteří pozorně a ochotně přistupují s nadstandardní péčí k OZP.

Základem pozitivního hodnocení České spořitelny je stále nejlepší dosažitelnost této banky a množství jejích bankomatů. Tuto skutečnost vnímají OZP velmi pozitivně. OZP také Českou spořitelnu znají jako banku, která je průkopníkem ve službách pro OZP, například díky bankomatům pro nevidomé. Udržení pozitivního hodnocení tak banka může dosáhnout novými projekty určenými přímo pro OZP nebo i samotnou aktivitou v rozvoji běžných produktů, které OZP mohou rovněž využívat.

Nevelké rozdíly v hodnocení České spořitelny a bank, které ji následují, však znamenají, že i Česká spořitelna musí být v oblasti služeb a podpory osob se zdravotním postižením stále aktivní a nesmí usnout na vavřínech.

Fio banka dohání Českou spořitelnu

Fio banka je už poněkoličkáte v řadě druhá. Získala však velmi slušné hodnocení 81,8 procenta, a za Českou spořitelnu tak zaostala jen minimálně. Je favoritem nejen hodnocení OVB Vstřícná banka samotného (stala se Nejvstřícnější bankou za rok 2012), ale také hodnocení vztahujícího se k osobám se zdravotním postižením.

Zlepšující se hodnocení banky velmi souvisí s rozšiřováním pobočkové i bankomatové sítě, kdy banka téměř v každém čtvrtletí otvírá několik nových poboček, což je zejména pro seniory a osoby se zdravot-

Česká spořitelna obsadila i ve třetím čtvrtletí roku 2013 první místo. Za lepším hodnocením banky nestojí dle komentářů osob se zdravotním postižením pouze samotné kroky vůči této skupině obyvatel, ale také mediální viditelnost a inovativnost banky, která přišla během třetího čtvrtletí na trh s novými produkty, jež mohou využívat i osoby se zdravotním postižením.

ním postižením velmi příznivý krok. Tyto osoby totiž využívají poboček bank stále velmi často.

Stejně tak je velmi dobře hodnoceno i internetové bankovníctví a možnost vše vyřídit přímo od svého počítače, což využívají ve velké míře lidé s pohybovým postižením. Banka navíc

působí stejně jako na většinovou populaci i na OZP velmi dynamicky, moderně a má dobrou image, která působí na všechny skupiny obyvatel.

Poštovní spořitelna poprvé na medailové pozici

Třetí v pořadí se ve třetím čtvrtletí ocitla Poštovní spořitelna, která obdržela hodnocení 80,5 procenta. Nahradila tak Komerční banku, která se posunula na čtvrté místo. Poštovní spořitelna začíná stále více těžit při svém hodnocení z velkého rozsahu svých poboček, které má umístěny na klasických poštách.

Banka je současně v posledních měsících více vidět i díky dalšímu rozvoji svých produktů se značkou ERA, kdy po delší době útlumu začíná banka opět více propagovat tento svůj brand.

Petr Majer hodnotí ve svém komentáři banku takto: „Poštovka je pro mě velmi dosažitelnou bankou.

Poštu využívám a při té příležitosti mám možnost vyřídit si i své finance přímo na pobočce

banky. Problém vidím u některých poboček pošt, kde stále nejsou bezbariérové vstupy, a mám tak problém se na pobočku dostat. Moji domovské pobočky se však tento problém naštěstí netýká.“

Poštovní spořitelna má velký potenciál pro další zlepšování svého hodnocení.

Největším skokanem je Poštovní spořitelna

Již nyní můžeme porovnat rozdíly mezi prvním a třetím čtvrtletím roku. Tedy jaký je vývoj z pohledu OZP na aktivitu a práci bank. Největšího zlepšení dosáhla ve sledovaném období Poštovní spořitelna, která se díky tomu posunula na třetí místo. Zlepšení hodnocení představovalo 5,5 procentního bodu. Naopak k největšímu poklesu odsoudily OZP Equa Bank, která ztratila mezi prvním a třetím čtvrtletím 8,1 procentního bodu. 🇨🇪

Banka	I. čtvrtletí 2013 [%]	II. čtvrtletí 2013 [%]	III. čtvrtletí 2013 [%]
Česká spořitelna	85	81,4	82,6
Fio banka	80	79	81,8
Sberbank	80	75,2	77
Komerční banka	77,4	77,6	79,6
Poštovní spořitelna	75	75,8	80,5
Air Bank	74,1	72	72,5
ČSOB	71,8	70,3	64
UniCredit Bank	69,5	70,2	63,9
mBank	65,8	62	59,4
Raiffeisenbank	61,3	61,5	61
GE Money Bank	55	58,3	53,7
Zuno Bank	52,7	52,1	54,3
Equa Bank	50,2	44,7	42,1
LBBW Bank	41,6	42	45,5
Citibank	36	37,5	30,1

Zdroj: www.vstricnabanka.cz

Znáte tuto paletu?

Je to logo **Umělců Malujících Ústy a Nohama**

Umělci malující ústy a nohama jsou lidé, kteří úrazem, nemocí či vrozenou vadou ztratili tvořivou schopnost rukou. Mnozí z nich jsou upoutáni na lůžko či invalidní vozík. Tito lidé se však nevzdali a navzdory svému osudu rozvíjejí svůj umělecký talent a malují neobvyklým způsobem. Zakladatelem Sdružení

byl pan Erich Stegmann, umělec malující ústy (od svých dvou let byl po nemoci ochrnutý na obě ruce). Počet jeho „kolegů“ rostl a dal vzniknout výše jmenovanému Sdružení malířů v roce 1956. Na celém světě znají lidé malíře malující ústy a nohama hlavně z pohlednic – přání. Umělci představují své práce v podobě vánočních a velikonočních přání, přání ke slavnostním příležitostem a v kalendářích.

Na území České republiky práci těchto malířů představuje Nakladatelství UMŮN, s.r.o., se sídlem v Liberci. Nakladatelství UMŮN se nezaměřuje jen na malíře malující ústy a nohama, ale kontaktuje i jiné spoluobčany s tělesným postižením. Do své činnosti a práce při přípravě zásilek přednostně zapojuje lidi s postižením. Dává jim zejména příležitost domácí práce, která je jimi velmi vyhledávaná.

Takto Nakladatelství UMŮN naplňuje a uskutečňuje myšlenku, kterou prosazoval zakladatel Sdružení malířů pan A. E. Stegmann. Zapojit lidi s postižením dle jejich možnosti do práce a umožnit jim vydělávat peníze vlastním přičiněním.

Potěšte se také vy některými obrázky zmíněných umělců.

O reformě psychiatrické péče – část VI.

Text: Martina Příbylová

„Jsem proti absolutní deinstitucionalizaci,“ řekla jsem svému kolegovi, manažerovi neziskovky.

„Když on si ji každý představuje úplně jinak,“ odpověděl. Zdá se, že právě to je největší problém závěru roku 2013.

STRATEGIE A NÁZORY

Materiál „Strategie reformy psychiatrické péče“ (dále „Strategie“) byl Ministerstvem zdravotnictví ČR předložen veřejnosti 8. října 2013. Rok intenzivní práce se uzavřel, vznikl dokument o 70 stranách (ke stažení na www.reformapsychiatrie.cz), v jehož preambuli je uvedeno: „**Záměrem celé Strategie reformy psychiatrické péče je naplňovat lidská práva duševně nemocných v nejširším možném výkladu.**“

V horním rohu titulní strany je malé kruhové dvánácticípé logo a vedle něho nad názvem materiálu ještě jeden nadpis: „**Reforma péče**

o duševní zdraví.“ **Základem pochopení celé současné situace je rozlišení obou těchto témat, rozlišení části a celku.**

Můj kolega měl pravdu – každý to vidí jinak. Zklamání očekávání vyvolávají napětí i zkrácené závěry. Především pacienti jsou zmatení a dezorientovaní a poskytovatelé sociálních služeb často roztrpčení. Jako nejdůležitější problém se jeví neexistence dialogu mezi oběma příslušnými resorty zdravotnictví a sociálních věcí. Je kritizována netečnost zdravotních pojišťoven. Trvají pochybnosti o možném bezdomovectví dlouhodobých pacientů. Bývalý ministr zdravotnictví MUDr. Ivan David kritizuje zveřejněný rozpočet. Česká televize uvádí reportáž o pacientech opavské léčebny přemísťovaných do podivné ubytovny na druhé straně republiky na Teplicku (Zdravotní pojišťovny odmítly hradit další pobyt těchto údajně stabilizovaných pacientů ve zdravotním zařízení a „nový domov“ je po mnoha stránkách nevyhovující.) Začínají se objevovat tendence nehledat řešení, ale viníky...

Poučená část angažovaných chápe omezení plánovaných opatření, která nemohou

vyřešit sociální problematiku, a ví, že v tomto směru je především nutné zbourat meziresortní zeď. Ani odborná společnost ani úředníci MZ nemají k takovým krokům nástroje, ty je nutné hledat na vyšší úrovni rozhodování. **Finance určené do zdravotní oblasti není možné použít na řešení sociálních problémů nemocných**, i když z praktického pohledu a z hlediska samotných pacientů je taková situace absurdní.

Klíčovou roli v názorech na transformaci psychiatrie hraje u jednotlivců i skupin pohled na současné i budoucí postavení psychiatrických léčen a nemocnic v systému. Zejména odborníci z těchto ústavů možná až přeceňují jejich hlavní roli v současných podmínkách péče, na druhé straně zaznívá radikální volání „Nechceme žádné ústavy!!!“ A někteří lékaři úspěchu reformy z nejrůz-

nějších důvodů prostě nevěří.

Čas mi nedovolil si tento konečný materiál prostudovat, jen rychle prohlédnout. Na první pohled působí velmi

důvěryhodně. Je zřejmě nutné znova a znova opakovat, že **jde o materiál resortu zdravotnictví a o materiál strategický (koncepční), který může zmínit, nikoliv dopodrobna rozpracovávat dílčí otázky a témata přesahující rámec řízení zdravotní péče.**

Odvedená práce všech aktivních tvůrců zasluhuje spíše respekt, konsensus je stále velmi potřebný. Další korekce všech nejasných a slabých míst zůstává (doufám) na programu a nemyslím si, že by se jí zpracovatelé vzdávali – k cíli je ještě hodně daleko. Na druhé straně je strach z neznámé budoucnosti přirozený a volání po srozumitelných informacích i nadále zcela legitimní. Důležité je, že reforma se má uskutečnit za všech okolností, tedy i pokud by z evropských fondů financována být neměla. To by ovšem znamenalo dvě velmi odlišné varianty.

Ano, každý si představuje deinstitucionalizaci jinak. Texty, které (od čísla 5/2012) o reformě uveřejňuji v Mostech, jsou kombinací dostupných objektivních informací a údajů a mých vlastních úvah. V průběhu minulých dvanácti měsíců sledovaly postupný vývoj práce na modelova-

vání nového systému a tvorbě koncepčního materiálu „Strategie“. I do mých názorů se promítá moje osobní zkušenost. Zkušenost bývalého pacienta i zkušenost z dvacetileté práce dobrovolníka, pracovníka a funkcionáře neziskových organizací. Obecně mohou říci to nejpodstatnější: Pochopit dokážu skoro všechny a všechno. Souhlasit mohu jen s něčím.

PILÍŘE

Příští systém psychiatrické péče by měl podle „Strategie“ založen na čtyřech pilířích.

Psychiatrické nemocnice/léčebny

Jsou historie a i dnes také jistota. Pro část pacientů z čistě zdravotního hlediska nutnost a pro některé ze sociálních důvodů nejlepší azyl před krutostí, složitostí a predátory dnešního světa. To, že část těžce nemocných pacientů (SMI) může s dostatečnou podporou žít v komunitní péči, na tom nic nemění. **Správné fungování nového systému péče by mělo omezit počet hospitalizací**, není ovšem jisté, do jaké míry dovolí do budoucna omezovat počet lůžek.

Psychiatrická oddělení všeobecných nemocnic

považuji za nejslabší článek systému. Tyto nemocnice zpravidla nejsou zřizovány státem a z hlediska zřizovatelů nejsou psychiatrická oddělení příliš oblíbená, z ekonomických i jiných důvodů. Těchto oddělení je v ČR v současné době asi třicet a v minulých obdobích převažovala tendence je spíše rušit než zřizovat. V živé paměti je zrušení psychiatrického oddělení litoměřické nemocnice s pochybnou náhradou léčby v Horních Beřkovicích. Záměr MZ omezit lůžka ve Všeobecné fakultní nemocnici v Praze měl být řešen především na úkor zdejší psychiatrické kliniky. Nedokážu si představit, jak takové trendy obrátit.

Na jedné z diskusí zazněla připomínka, že léčebny s velkými počty lůžek mohou na jednom oddělení léčit pacienty s obdobnými diagnózami, zatímco malá oddělení v nemocnicích znamenají léčbu různých nemocných i se spolu neslučitelnými diagnózami. Je takový názor neopodstatněný?

Psychiatrické ambulance –

pilíř nejsložitější. Dnes jsou těžištěm léčby všech pacientů, kteří aktuálně nevyža-

..... //
I nadále je nutné usilovat o proměnu celého systému s cílem důstojnějšího života lidí s duševním onemocněním.

dují hospitalizaci – to znamená lehčích stavů i kompenzovaných těžších pacientů. Staly se soukromými zařízeními, která na sebe musejí vydělat. Složitě, náročně a málo prospěšně pro obě strany. Někdy přestává jít lékaři – soukromníkovi o zisk, ale bojuje o přežití. Čím více pacientů „vyřídí“, tím méně času mu zbývá na jednoho a tato složka péče je pak kritizována za nekvalitní úroveň léčby.

Centra duševního zdraví (CDZ) –

nový prvek systému a krok do neznáma. **Mají se věnovat především dlouhodobým, těžce nemocným pacientům (SMI).** Každý, koho reforma zajímá, je podle svého úhlu pohledu posuzuje jinak, jedni s nadějí, jiní s nedůvěrou. Pokud se podaří všestranně zajistit jejich funkčnost, mohou být příslibem. Léčba duševních nemocí v komunitě může zlepšit kvalitu života duševně nemocných v jejich běžném prostředí. Lepší dostupnost péče znamená zlepšení komfortu léčby při zhoršení stavu a je posílením prevence hospitalizací, a to jak u dlouhodobých pacientů, tak u osob dosud neléčených. **Stále ovšem platí: pokud budou dobře fungovat.**

Pokud jsem správně informována, předpokládají autoři modelu souběžné zajištění zdravotní péče a sociálních služeb včetně poradenství, vymezené základní standardizací. Dále by zřejmě měla nabídka služeb v jednotlivých CDZ být doplněna v souladu s místními podmínkami konkrétního regionu. Za dosti nepřesný považuji bod: „Implementovat programy pro zapojování uživatelských organizací do podpory CDZ...“

Stejně jako u psychiatrických oddělení nemocnic **předpokládám, že patientských organizací bude spíše ubývat než přibývat.** (Názorným příkladem může být osud někdejšího patientského klubu v České Lípě.) Svépomocné aktivity nebo programy jsou něco jiného.

NA ZÁVĚR

- Hlavním aktuálním cílem je žádost o získání evropských financí na transformaci psychiatrické péče pro resort zdravotnictví.
- **I nadále je nutné usilovat o proměnu celého systému s cílem důstojnějšího života lidí s duševním onemocněním.**
- Reforma celku předpokládá především znalost celku a systémový přístup, zpracování dílčích témat detailní znalosti jednotlivých oblastí.
- Účast patientských organizací nelze vyloučit, a to v hranicích jejich kompetencí.
- **NRZP ČR má v tomto procesu nezanedbatelnou roli, zejména v pomoci doplnění kvalitního zdravotního systému i pomoci sociální se zřetelem na úroveň kvality života duševně nemocných.** ♥

Z PODZIMNÍHO KALENDÁŘE

- 23. 9. Reportáž České televize o stěhování pacientů z psychiatrické léčebny do ubytovny
- 24. 9. Setkání zástupců patientských organizací na půdě NRZP ČR
- 8. 10. Konečná verze Strategie psychiatrické péče představena veřejnosti
- 9. 10. Happening za duševní zdraví před MZ
- 10. 10. Světový den duševního zdraví
- 22. 10. Setkání zástupců patientských organizací na půdě NRZP ČR
- 23. 10. Seminář MISE o moderní psychiatrické péči se zástupci MZ
- 25. 10. Veřejné diskusní setkání k reformě psychiatrické péče (výstava NON HANDICAP 2013)
- 5. 11. Pořad PRO a PROTI na ČR PLUS (MUDr. I. David a MUDr. M. Anders)
- 11. 11. Zasedání Vládního výboru pro zdravotně postižené občany po roce projednávající transformaci péče o duševně nemocné
- 13. 11. Seminář o reformě psychiatrie na Psychiatrické klinice v Praze

Máte dítě se zrakovým postižením?

Zveme Vás k **zápisu do MŠ a ZŠ** pro zrakově postižené (i do vyšších ročníků)
v termínu 20. ledna 2014 od 9 do 13 hod.
nebo na **DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ**
v termínu 9. dubna 2014 od 8 do 14.30 hod.

Škola Jaroslava Ježka,

Mateřská škola, základní škola, praktická škola a základní
umělecká škola pro zrakově postižené

Těšíme se na Vás!

Loretánská 19, 118 00 Praha 1
info@skolajj.cz, www.skolajj.cz, tel. 220515124

Okénko do poraden NRZP ČR

Můj otec bydlí na Slovensku. Jeho zdravotní stav se výrazně zhoršil. Chtěla bych se o něj starat, ale to znamená, že by se otec musel přestěhovat do Čech. Může si otec tady podat žádost o příspěvek na péči, když nemá trvalý pobyt na našem území ani občanství ČR?

V případě podání žádosti o příspěvek na péči nemusí mít Váš otec občanství ČR ani trvalý pobyt na území ČR. Stačí pobyt přechodný, ale důležitou podmínkou k podání žádosti je, že musí mít sjednáno na území ČR zdravotní pojištění, aby mu vznikl nárok na výplatu příspěvku.

Pečuji o maminku, které byl přiznán II. stupeň příspěvku na péči. Bude za mě státem hrazeno zdravotní a sociální pojištění? Mohu si ještě najít nějaké jiné zaměstnání?

Tím, že pobíráte příspěvek na péči o Vaši matku, se pro Vás nic nemění a klidně si můžete najít zaměstnání na jakýkoli

pracovní úvazek a mít výdělek v jakékoli výši. Vše záleží jen na Vás, jak dokážete skloubit pracovní povinnosti a péči o svou matku.

Povinnost hlásit to, že jste si našla zaměstnání, nemáte. Pokud by se Vám zaměstnání nepodařilo nalézt, tak i přesto je za Vás (jako za osobu pečující) hrazeno státem zdravotní a sociální pojištění.

Zdravotní pojištění je hrazeno za všechny osoby, které jsou v žádosti o příspěvek na péči uvedeny jako osoby pečující.

Sociální pojištění jako takové hrazeno státem není. Pečující osoba tedy nemá nárok na nemocenské dávky, peněžitou pomoc v mateřství, ošetrovné a vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství. Doba péče se však v případě, že pečujete o závislou osobu, které náleží příspěvek na péči II. až IV. stupně (u dětí do 10 let příspěvek I. až IV. stupně), započítává jako náhradní doba důchodového pojištění (tzn. jako

odpracované roky pro nárok na invalidní nebo starobní důchod). Nárok na započtení doby péče má však pouze pečující osoba, která poskytuje péči v největším rozsahu a zároveň se jedná o osobu blízkou nebo se závislou osobou žije ve společné domácnosti.

Pokud je závislá osoba dlouhodobě mimo domov ve zdravotnickém zařízení (nemocnice, lázně, atd.), je za pečující osobu hrazeno sociální pojištění pouze v případě, jestliže doba pobytu závislé osoby mimo domov nepřekročí 90 dní nepřetržitě nebo 120 dní v průběhu celého roku. Přesáhne-li délka umístění závislé osoby ve zdravotnickém zařízení některou z výše uvedených dob, považuje se osoba za osobu pečující v období prvních 90, respektive 120 kalendářních dnů pouze v případě, že v tomto období závislou osobu v zařízení pravidelně navštěvovala a dle vyjádření tohoto zařízení se osobně podílela na péči o ni. ♥

Jak postupovat po zrušení sKarty

Text: Štěpánka Kleisnerová

Foto: microstock

Dne 1. listopadu 2013 nabyl účinnosti **zákon č. 306/2013 Sb.**, o zrušení karty sociálních systémů, a začíná běžet lhůta 6 měsíců, na jejímž konci, tj. k 30. dubnu 2014, bude sKarta zrušena. Do té doby ji mohou příjemci dávek používat tak, jak byli doposud zvyklí, tj. k výběru hotovosti z bankomatu nebo k platbě v obchodech.

sKarta se **nemusí vracet Úřadu práce ČR** ani České spořitelně, pouze se držitelům doporučuje, aby ji znehodnotili tak, že bude rozstřížen čip i magnetický proužek.

V období od **5. do 25. listopadu 2014** by měl ÚP ČR poslat informativní dopis všem svým klientům, kteří sKartu vlastní, s vysvětlením, jak dále postupovat. Všichni držitelé sKarty by tak měli nejpozději do 1. 12. 2013 vědět, jak se v konkrétní situaci zachovat.

V případě, že si člověk nechává přeposílat v současné době dávky z účtu sKarty na svůj bankovní účet, změny se ho nedotknou. Pokud nebude požadovat žádnou změnu ve způsobu výplaty dávek, proběhnou v souladu se zákonem jen technické

úpravy a nejpozději od dubna 2014 bude dostávat peníze na tento účet přímo.

Jiný postup nastane, jestliže klient ÚP ČR čerpá dávky prostřednictvím sKarty, tedy vybírá hotovost v bankomatu nebo platí kartou v obchodech. V tom případě bude nutné, aby **nejpozději do 31. 1. 2014** osobně nebo písemně oznámil příslušnému kontaktnímu pracovišti ÚP ČR, jakým způsobem chce v budoucnu dávky dostávat – jestli na účet, nebo poštovní poukázkou. Pokud se klient neozve a nesdělí způsob výplaty, bude mu ÚP ČR vyplácet dávky nejpozději od dubna 2014 poštovní poukázkou na adresu, kterou klient naposledy nahlásil.

V případě osob se zdravotním postižením, kterým slouží speciální sKarta zároveň jako průkaz OZP, je **klíčové datum 30. 4. 2014**. Bez ohledu na to, jaká je na ní uvedena platnost, k tomuto datu skončí. Jejich majitelé si tak budou muset na příslušném kontaktním pracovišti ÚP ČR zajistit výměnu této speciální sKarty za nový náhradní průkaz OZP. Podobu dočasného průkazu OZP upravuje **vyhláška č. 333/2013 Sb.**

V případě, že se rozhodnou osobně sdělit ÚP ČR změnu způsobu výplaty dávek a současně vlastní speciální sKartu jako průkaz OZP, dostanou zároveň i nový průkaz OZP s dobou platnosti do konce roku 2015. ♥

Změny systému posuzování nároku na průkazy osoby se zdravotním postižením

Text: Jan Hutař

Jedním z posledních zákonů, které přijala předchozí Poslanecká sněmovna před svým rozpuštěním, je zákon o zrušení karty sociálních systémů. Po schválení Senátem a prezidentem republiky byl zákon publikován ve Sbírce zákonů pod č. 306/2011 Sb. Zrušení takzvané sKarty se promítá i do všech dalších předpisů, které s ní počítaly. Proto dříve než se budu věnovat hlavnímu tématu, uvedu hlavní dopady na výplatu sociálních dávek, které měly být prostřednictvím karty vypláceny. V zásadě se jedná o dvě změny:

1. Zrušení ustanovení o kartách sociálních systémů a zavedení staronového způsobu výplaty sociálních dávek, tj. buď z úřadu práce přímo na konto příjemce, nebo výplata prostřednictvím poštovní poukázky podle rozhodnutí příjemce. V případě, že se příjemce do 30. 4. 2014 nevyjádří, budou mu dávky vypláceny na účet, a pokud ho nemá, tak mu budou doručovány poštovní poukázku.
2. Nahrazení sKarty jako průkazu osoby se zdravotním postižením, které bylo v zásadě provedeno zákonem č. 313/2013 Sb., kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

K dopadům těchto opatření připravila generální ředitelka Úřadu práce ČR Marie Bílková dopis tohoto znění, který obdrží dobrovolní i nedobrovolní uživatelé sKarty:

Vážená paní, vážený pane,

dne 1. 11. 2013 nabývá účinnosti zákon č. 306/2013 Sb., o zrušení karty sociálních systémů (sKarty). Během následujících 6 měsíců proběhnou veškeré procesy, které definitivně ukončí její existenci. Tímto dopisem bychom Vás chtěli informovat o dalších postupech, které se Vás mohou v souvislosti se zrušením sKarty dotknout, a zároveň ujistit, že je naší snahou Vás touto změnou co nejméně zatížit.

V případě, že si necháváte dávky, které Vám vyplácí Úřad práce ČR, převádět z účtu sKarty na svůj bankovní účet, **změny se Vás přímo nedotknou**. Pokud nepožadujete žádnou změnu ve způsobu výplaty, proběhne jen automatický technický zásah a nejpozději od dubna 2014 budete peníze dostávat už přímo na svůj účet.

Jestliže v současné době čerpáte dávky prostřednictvím sKarty, například vybíráte hotovost z bankomatu či platíte kartou v obcho-

dech, **tímto Vás vyzýváme**, abyste nejpozději do 31. 1. 2014 sdělil(a) osobně nebo písemně výše uvedenému kontaktnímu pracovišti Úřadu práce ČR Vámi zvolený způsob výplaty dávky pro další období. Pokud si přejete dostávat dávky na účet, uveďte jeho číslo. Pokud zvolíte vyplácení prostřednictvím poštovního poukazu, sdělte adresu, na kterou chcete peníze zasílat. Formulář naleznete v elektronické podobě na www.mpsv.cz nebo www.uradprace.cz v sekci sKarta.

V případě, že nebudete na tuto výzvu v daném termínu reagovat, o dávky nepřijdete. Úřad práce ČR Vám je začne vyplácet formou poštovního poukazu, a to nejpozději od dubna 2014, na Vámi naposledy uvedenou adresu.

Používáte-li sKartu jako průkaz TP, ZTP nebo ZTP/P, je pro Vás klíčovým datem 30. 4. 2014. V tento den skončí platnost všech těchto průkazů bez ohledu na to, jaké datum platnosti je uvedeno na sKartě. V souvislosti s koncem platnosti Vaší sKarty s funkcí průkazu osoby se zdravotním postižením Vám Úřad práce ČR vydá nový náhradní průkaz. Pokud se na kontaktní pracoviště Úřadu práce ČR dostavíte za účelem nahlášení změny způsobu výplaty, pracovníci Úřadu práce ČR Vám současně vydají náhradní průkaz osoby se zdravotním postižením. Doporučujeme návštěvu Úřadu práce ČR v této věci uskutečnit až po Novém roce 2014, avšak neodkládat to na poslední chvíli.

Ostatní formy průkazu osoby se zdravotním postižením zůstávají i nadále v platnosti po dobu, která je na nich vyznačena, nejpozději však do 31. 12. 2015.

Zrušení sKarty a uzavření účtu nevyžaduje žádný aktivní krok z Vaší strany. Nemusíte na pobočku České spořitelny, vše proběhne automaticky k jednomu datu – 30. 4. 2014. Do té doby můžete sKartu používat tak, jak jste byli zvyklí, tedy vybírat hotovost, platit v obchodech nebo si třeba zjistit zůstatek na účtu v bankomatu. Pokud si převádíte peníze na jiný účet, proběhnou platby tak, jak jste si je nastavil(a).

Poslední měsíc platnosti sKarty, tj. v dubnu 2014, kdy už Úřad práce ČR nebude na sKartu dávky vyplácet, si můžete vybrat zbývající peníze na účet zdarma v pobočkách České spořitelny. O zbývající prostředky můžete požádat i po uzavření účtu sKarty, a to po dobu 4 let.

Vaši sKartu nemusíte vracet. V zájmu bezpečnosti Vám ale doporučujeme poté, co skončí její platnost (konec dubna 2014), kartu znehodnotit, a to přestřížením čipu a mag-

netického proužku. V případě dalších dotazů týkajících se způsobu výplaty dávek a výměny průkazů osob se zdravotním postižením se můžete obrátit buď osobně na příslušné kontaktní pracoviště Úřadu práce ČR, nebo telefonicky na Call centrum Úřadu práce ČR **844 844 803**. Vaše dotazy můžete také směřovat do emailové schránky kontaktni.centrum@mpsv.cz a callcentrum@mpsv.cz. Pokud máte dotazy ke zrušení účtu a sKarty, případně k vyčerpání zbývajících prostředků, obraťte se, prosím, na kontaktní centrum České spořitelny **800 888 800**. Operátoři jsou připraveni odpovídat na Vaše dotazy denně od pondělí do pátku od 8.00 do 20.00 hodin.

Podrobné informace najdete také na webu Úřadu práce ČR www.uradprace.cz, Ministerstva práce a sociálních věcí ČR www.mpsv.cz nebo na stránkách www.skontakt.cz.

Věřím, že proces zrušení sKarty nezkomplikuje Vaši situaci a proběhne k Vaší maximální spokojenosti.

S pozdravem

Ing. Marie Bílková, v. r.
generální ředitelka Úřadu práce ČR

S obsahem dopisu lze plně souhlasit, pokud se týká peněžních dávek. U průkazů je však situace podstatně složitější. Výše uvedené zákony totiž zcela změnilý systém posuzování. Místo stávajícího systému odvozeného od příspěvku na péči se vrací systém závislý na typu a rozsahu zdravotního postižení, který nabude účinnosti dnem 1. 1. 2014. To vytváří podmínky pro to, aby ti, kteří přišli o průkazy v souvislosti s posuzováním podle příspěvku na péči, si mohli požádat o průkaz podle nových pravidel. Proto uvádím nejen platné znění zákona o dávkách pro osoby se zdravotním postižením, ale i návrh prováděcí vyhlášky. O její definitivní podobě bude NRZP ČR informovat na svých webových stránkách.

Zákon č. 329/2013 Sb. k průkazům uvádí:

PRŮKAZ OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

§ 34

- (1) Osobám, kterým byl podle zákona o sociálních službách přiznán příspěvek na péči, a osobám, kterým byl přiznán příspěvek na mobilitu, vydává krajská pobočka Úřadu práce průkaz osoby s těžkým zdravot-

- ním postižením (průkaz TP) nebo průkaz osoby se zvlášť těžkým zdravotním postižením (průkaz ZTP) anebo průkaz osoby se zvlášť těžkým zdravotním postižením s potřebou průvodce (průkaz ZTP/P). Průkaz uvedený ve větě první je veřejnou listinou.
- (2) Průkaz osoby se zdravotním postižením uvedený v odstavci 1 náleží též osobě starší 1 roku, která z důvodu dlouhodobě nepřiznivého zdravotního stavu není schopna zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace nebo je uznána závislou na pomoci jiné osoby podle zákona o sociálních službách.
- (3) Průkaz TP náleží osobám, které jsou podle zákona o sociálních službách považovány pro účely příspěvku na péči za osoby závislé na pomoci jiné osoby ve stupni I (lehká závislost).
- (4) Průkaz ZTP náleží osobám, které jsou podle zákona o sociálních službách považovány pro účely příspěvku na péči za osoby závislé na pomoci jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost), a osobám starším 18 let, které nejsou schopny zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace z důvodu úplné nebo praktické hluchoty.
- (5) Průkaz ZTP/P náleží osobám, které jsou podle zákona o sociálních službách považovány pro účely příspěvku na péči za osoby závislé na pomoci jiné osoby ve stupni III (těžká závislost) nebo stupni IV (úplná závislost), a osobám, u kterých bylo pro účely příspěvku na mobilitu zjištěno, že nejsou schopny zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace, s výjimkou osob uvedených v odstavci 4.
- (6) Oprávněná osoba má nárok na vydání pouze jednoho průkazu osoby se zdravotním postižením, a to průkazu, který označuje závažnější zdravotní postižení, popřípadě doplněné o symbol označení osoby s úplnou nebo praktickou hluchotou nebo osoby hluchoslepé anebo osoby úplně nebo prakticky nevidomé.

§ 34a

- (1) Průkaz osoby se zdravotním postižením podle § 34 odst. 1 obsahuje
- jméno, popřípadě jména, a příjmení,
 - rodné číslo nebo datum narození u osob, kterým rodné číslo nebylo přiděleno,
 - fotografii držitele průkazu,
 - podpis držitele průkazu; podpis držitele průkazu se nevyžaduje, pokud je jeho opatření spojeno s těžko překonatelnou překážkou,
 - datum vydání průkazu,
 - označení orgánu, který průkaz vydal,
 - dobu platnosti průkazu,
 - označení druhu průkazu osoby se zdravotním postižením, popřípadě doplněné

- o symbol označení osoby s úplnou nebo praktickou hluchotou nebo osoby hluchoslepé anebo osoby úplně nebo prakticky nevidomé,
 - o ochranné prvky.
- (2) Platnost průkazu osoby se zdravotním postižením končí
- uplynutím doby na něm vyznačené,
 - ohlášením jeho ztráty nebo odcizení, nebo
 - smrtí držitele průkazu nebo prohlášením držitele průkazu za mrtvého.
- (3) Držitel průkazu osoby se zdravotním postižením je povinen písemně do 8 dní ohlásit krajské pobočce Úřadu práce, která průkaz vydala, jeho ztrátu, odcizení, poškození nebo zničení, popřípadě změnu údajů uvedených na průkazu. Na základě ohlášení vydá krajská pobočka Úřadu práce nový průkaz osoby se zdravotním postižením. Doba platnosti takto vydaného nového průkazu je totožná s dobou platnosti nahrazovaného průkazu; zdravotní stav se za účelem vydání tohoto průkazu znovu neposuzuje.
- (4) Každý, kdo nalezne průkaz osoby se zdravotním postižením nebo má v držení takový průkaz osoby zemřelé nebo osoby prohlášené za mrtvou, je povinen jej neprodleně odevzdat kterékoliv krajské pobočce Úřadu práce. Stejnou povinnost má i držitel průkazu osoby se zdravotním postižením, který ohlásil ztrátu svého průkazu, jestliže průkaz nalezne nebo jej jinak získá zpět. Při převzetí nového průkazu osoby se zdravotním postižením je jeho držitel povinen odevzdat příslušné krajské pobočce Úřadu práce dosavadní znovu nalezený nebo jinak získaný průkaz osoby se zdravotním postižením. Krajská pobočka Úřadu práce, které je odevzdán průkaz podle věty první až třetí, je povinna odevzdat průkaz krajské pobočce Úřadu práce, která ho vydala.
- (5) Držitel průkazu osoby se zdravotním postižením je povinen odevzdat tento průkaz příslušné krajské pobočce Úřadu práce také v případě, kdy je mu podle tohoto zákona vydán nový průkaz osoby se zdravotním postižením.
- (6) Do doby vydání průkazu osoby se zdravotním postižením podle odstavce 1 vydá krajská pobočka Úřadu práce dočasný průkaz osoby se zdravotním postižením v podobě stanovené vyhláškou. Tento průkaz je obsahově shodný s průkazem podle odstavce 1. Doba platnosti takto vydaného průkazu osoby se zdravotním postižením nemůže být delší než do 31. prosince 2015.
- (7) Ministerstvo stanoví vyhláškou vzor a způsob provedení průkazu osoby se zdravotním postižením podle odstavců 1 a 6 a symbolů označení osoby s úplnou nebo praktickou hluchotou nebo osoby hluchoslepé anebo osoby úplně nebo prakticky nevidomé.

§ 35

- (1) Řízení o přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením podle § 34 odst. 2 se zahajuje na základě písemné žádosti podané na tiskopisu předepsaném ministerstvem.
- (2) Žádost podle odstavce 1, kromě náležitostí podání podle správního řádu, dále obsahuje označení praktického lékaře, který registruje žadatele o průkaz osoby se zdravotním postižením.
- (3) Pro účely řízení o přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením požádá krajská pobočka Úřadu práce příslušnou okresní správu sociálního zabezpečení o posouzení schopnosti žadatele zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility a orientace a o posouzení stupně závislosti; při rozhodování o přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením vychází krajská pobočka Úřadu práce z tohoto posudku.
- (4) Pro řízení o přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením dále platí obdobně ustanovení § 22 odst. 3 a § 24 až 26 s tím, že rozhodnutí se vydává jen v případě zamítnutí jeho vydání.
- (5) Povinnost mlčenlivosti a oprávnění zaměstnanců státu podle § 31 a povinnosti státních orgánů, obcí, krajů a jiných osob podle § 32 platí obdobně i pro údaje týkající se žadatelů o průkaz osoby se zdravotním postižením.

§ 36

- (1) Osoba, která je držitelem průkazu TP, má nárok na
- vyhrazené místo k sedění ve veřejných dopravních prostředcích pro pravidelnou hromadnou dopravu osob, s výjimkou dopravních prostředků, v nichž je místo k sedění vázáno na zakoupení místenky,
 - přednost při osobním projednávání své záležitosti, vyžaduje-li toto jednání delší čekání, zejména stání; za osobní projednávání záležitostí se nepovažuje nákup v obchodech ani obstarávání placených služeb ani ošetření a vyšetření ve zdravotnických zařízeních.
- (2) Osoba, která je držitelem průkazu ZTP, má nárok na
- výhody uvedené v odstavci 1,
 - bezplatnou dopravu pravidelnými spoji místní veřejné hromadné dopravy osob (tramvajemi, trolejbusy, autobusy, metrem),
 - slevu 75 % jízdného ve druhé vozové třídě osobního vlaku a rychlíku ve vnitrostátní přepravě a slevu 75 % v pravidelných vnitrostátních spojích autobusové dopravy.
- (3) Osoba, která je držitelem průkazu ZTP/P, má nárok na
- výhody uvedené v odstavcích 1 a 2,
 - bezplatnou dopravu průvodce veřejnými hromadnými dopravními prostředky

- v pravidelné vnitrostátní osobní hromadné dopravě,
- c) bezplatnou dopravu vodícího psa, je-li úplné nebo prakticky nevidomá, pokud ji nedoprovází průvodce.
- (4) Osobě, která je držitelem průkazu ZTP nebo průkazu ZTP/P, a průvodci držitele průkazu ZTP/P, může být poskytnuta sleva ze vstupného na divadelní a filmová představení, koncerty a jiné kulturní a sportovní akce.
- (5) Další nároky osob, které jsou držiteli průkazu TP, ZTP nebo ZTP/P, upravují jiné právní předpisy

Příloha č. 4 k vyhlášce č. 388/2011 Sb.

Zdravotní stavy, které lze považovat za podstatné omezení schopnosti pohyblivosti a orientace pro účely přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením

1. Za podstatné omezení schopnosti pohyblivosti a orientace na úrovni středně těžkého funkčního postižení pohyblivosti a orientace lze považovat tyto stavy:
- a) ztráta úchopové schopnosti nebo podstatné omezení funkce horní končetiny,
- b) anatomická ztráta několika prstů nohou nebo ztráta nohy v nártu a výše až po bérce včetně,
- c) podstatné omezení funkce dolní končetiny,
- d) středně těžké omezení funkce dvou končetin,
- e) zkrácení dolní končetiny přesahující 5 cm,
- f) postižení pánve s poruchou pánevního prstence a závažnou neurologickou symptomatologií,
- g) postižení páteře s často recidivujícími projevy nervosvalového dráždění a poruchou svalového korzetu nebo se ztuhnutím dvou úseků páteře,
- h) stavy spojené s často se opakujícími poruchami vědomí nebo závrativými stavy,
- i) omezení pohyblivosti a celkové výkonnosti při běžném zatížení při interních a onkologických postiženích,
- j) psychické postižení s opakujícími se poruchami komunikace a orientace v exteriéru včetně vysoce funkčního typu artismu,
- k) neurodegenerativní postižení s pohybovou chudostí, poruchou posturální stability, slabostí dvou končetin a podstatným snížením dosahu chůze.

2. Za podstatné omezení schopnosti pohyblivosti a orientace na úrovni těžkého funkčního postižení pohyblivosti a orientace lze považovat tyto stavy:

- a) anatomická ztráta dolní končetiny v kolenním kloubu nebo výše, exteriérový uživatel protézy,
- b) anatomická ztráta dolních končetin v nártách nebo v nártu a bérce,

- c) funkční ztráta dolní končetiny se ztrátou opěrné funkce,
- d) anatomická ztráta dolní a horní končetiny v úrovni bérce a předloktí,
- e) anatomická ztráta horních končetin v úrovni předloktí,
- f) těžké omezení funkce dvou končetin,
- g) postižení pánve provázené těžkými parézami dolních končetin nebo těžkou nestabilitou pánevního prstence,
- h) postižení páteře provázené těžkými parézami končetin nebo ztuhnutím tří úseků páteře nebo závažné deformity páteře s omezením exkurzí hrudníku,
- i) těžké postižení pohyblivosti a celkové výkonnosti již při lehkém zatížení při interních a onkologických postiženích,
- j) celková ztráta sluchu podle Fowlera 85 % a více s neschopností slyšet zvuky a rozumět řeči i přes nejlepší korekci (oboustranná praktická nebo úplná hluchota) u osoby starší 18 let věku,
- k) kombinované postižení sluchu a zraku (hluchoslepota) funkčně v rozsahu oboustranné středně těžké nedoslýchavosti, kterou se rozumí ztráta sluchu podle Fowlera 40 až 65 %, a oboustranné silné slabozrakosti, kterou se rozumí zraková ostrost s nejlepší možnou korekcí na lepším oku, kdy maximum je menší než 6/60 a minimum rovné nebo lepší než 3/60, nebo oboustranné koncentrické zúžení zorného pole v rozsahu 30 až 10 stupňů, i když centrální ostrost není postižena,
- l) oboustranná těžká ztráta zraku, kterou se rozumí zraková ostrost s korekcí, kdy maximum je menší než 3/60, minimum lepší než 1/60,
- m) psychické postižení s často se opakujícími závažnými poruchami komunikace a orientace v exteriéru včetně středně funkčního typu artismu,
- n) neurodegenerativní postižení s mnohočetnými hybnými komplikacemi typu rigidity, hypokinézy, tremoru, ataxie, mimovolních pohybů.

3. Za podstatné omezení schopnosti pohyblivosti a orientace na úrovni zvláště těžkého funkčního postižení nebo úplného postižení pohyblivosti a orientace lze považovat tyto stavy:

- a) anatomická ztráta dolní končetiny v kolenním kloubu nebo výše, interiérový uživatel protézy nebo odkázanost na invalidní vozík z uvedeného důvodu,
- b) anatomická ztráta dolních končetin v bérkách nebo výše,
- c) anatomická ztráta horních končetin v úrovni lokte nebo výše nebo anatomická ztráta horní a dolní končetiny v úrovni paže a stehna,

- d) funkční ztráta dolní končetiny se ztrátou opěrné funkce a současná funkční ztráta horní končetiny,
- e) funkční ztráta dolních končetin se ztrátou opěrných funkcí,
- f) zvláště těžká porucha pohyblivosti na základě závažného postižení tří a více funkčních celků pohybového ústrojí; funkčním celkem se rozumí hrudník, páteř, pánev, končetina,
- g) disproporční poruchy růstu provázené závažnými deformitami končetin a hrudníku, pokud tělesná výška nepřesahuje po ukončení růstu 120 cm,
- h) multiorganové selhávání dvou a více orgánů nebo ztráta imunity spojené se zvláště těžkým postižením orientace nebo pohyblivosti,
- i) celková ztráta sluchu podle Fowlera 85 % a více s neschopností slyšet zvuky a rozumět řeči i přes nejlepší korekci (oboustranná praktická nebo úplná hluchota) u osoby mladší 18 let věku,
- j) neúplná (praktická) nevidomost obou očí, kterou se rozumí zraková ostrost s nejlepší možnou korekcí 1/60, 1/50 až světlocit se správnou světelnou projekcí nebo omezení zorného pole do 5 stupňů kolem centrální fixace, i když centrální zraková ostrost není postižena, nebo úplná nevidomost obou očí, kterou se rozumí ztráta zraku zahrnující stavy od naprosté ztráty světlocitu až po zachování světlocitu s chybou světelnou projekcí,
- k) kombinované těžké postižení sluchu a zraku (těžká hluchoslepota) funkčně v rozsahu oboustranné těžké nedoslýchavosti až hluchoty, kterou se rozumí ztráta sluchu podle Fowlera horší než 65 %, a oboustranná těžká ztráta zraku, kterou se rozumí zraková ostrost s korekcí, kdy maximum je menší než 3/60, minimum lepší než 1/60,
- l) střední, těžká nebo hluboká mentální retardace nebo demence, je-li IQ horší než 50,
- m) psychické postižení se ztrátou duševních kompetencí, s neschopností komunikace a orientace včetně nízkofunkčního typu artismu,
- n) neurodegenerativní postižení s akinézou, mnohočetnými velmi těžkými hybnými komplikacemi a těžkými neuropsychickými projevy.

Pozn.: Ustanovení bodu 1 písm. k) a bodů n) odst. 2 a 3 byla začleněna na základě připomínek NRZP ČR.

Čl. II

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2014. ♡

Chcete zdarma dostávat MOSTY Časopis pro integraci přímo do poštovní schránky?

1 Napište na adresu NRZP ČR,
Partyzánská 7, 170 00 Praha 7
nebo na e-mail m.dvorak@nrzp.cz.

2 Ve své objednávce uveďte kontaktní
adresu, na kterou ho chcete posílat,
a souhlas s jeho zasláním.

3 Časopis vychází pětkrát ročně,
bude Vám zasílán zdarma
prostřednictvím České pošty, s.p.

**Nabídka platí pro osoby se zdravotním postižením,
jejich rodinné příslušníky a organizace osob
se zdravotním postižením a je platná pro rok 2013.**

Národní rada osob se zdravotním postižením ČR je organizací s celostátní působností. Základním cílem její činnosti je obhajoba, prosazování a naplňování práv, zájmů a potřeb osob se zdravotním postižením, a to bez ohledu na druh, věk a rozsah zdravotního postižení.

Kontakty:

NRZP ČR
Partyzánská 7, 170 00 Praha 7
www.nrzp.cz, e-mail: nrzpcr@nrzp.cz
tel.: 266 753 421

Poradna Národní rady osob se zdravotním postižením ČR (bezplatná poradna)

Partyzánská 7, 170 00 Praha 7
tel.: 266 753 427, fax: 266 753 431
e-mail: poradnanrzp@nrzp.cz
SMS linka pro neslyšící: 736 105 585

Konzultační hodiny

Pondělí	9.00–12.00	13.00–16.30
Středa	9.00–12.00	13.00–17.00
Pátek	9.00–11.00	

Poradny NRZP ČR v regionech (bezplatné poradny)

Prostřednictvím sítě regionálních
Poraden NRZP ČR.
Adresář na www.nrzp.cz
e-poradna: www.poradnazp.cz
Info o kontaktech na poradny: 266 753 427

Podpora zaměstnávání OZP

Prostřednictvím specializovaného webu
www.praceprozp.cz.

Sbírkový NRZP ČR číslo: 248896031/0300

www.kontopomoci.cz

Schváleno MHMP č. MHMP/1179805/2011

Všem dárcům předem děkujeme.

Vydavatel: Národní rada osob se zdravotním postižením ČR, Partyzánská 1/7, 170 00 Praha 7, tel.: +420 266 753 421, e-mail: nrzpcr@nrzp.cz • **Redakce časopisu:** Mgr. Michal Dvořák, tel.: +420 266 753 433, e-mail: m.dvorak@nrzp.cz, Mgr. Jan Khol, e-mail: kholl@seznam.cz • **Redakční rada:** Mgr. Václav Krása (v.krása@nrzp.cz), Ing. Patrik Nacher (patrik.nacher@seznam.cz), JUDr. Jan Hutař (j.hutar@nrzp.cz), Ing. Jana Hrdá (janahrda@centrum.cz), Mgr. Michal Dvořák (m.dvorak@nrzp.cz) • Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR, zapsáno do evidence periodického tisku pod číslem MK ČR E 13338. • ISSN 1805-9562 • Vydáváno za finanční podpory Úřadu vlády České republiky. • NEPRODEJNÉ. Zveřejněné názory nemusejí být v souladu s míněním redakce, ručí za ně autoři článků. • 5. číslo vychází 3. prosince 2013. Foto na obálce: Lukáš Dvořák.

Partneři časopisu

Úřad vlády ČR

Nakladatelství
UMÚN

**Moderní výrobní podnik
s nadpoloviční většinou pracovníků
se zdravotním postižením**

- **Výroba reklamních osvěžovačů vzduchu vyráběných na zakázku.**
- **Prodej a potisk reklamních a dárkových předmětů**
- **Výroba osvěžovačů vzduchu značky Edova aromaterapie**

- **Kompletovací práce**

*jednoduché kompletování - balení, počítání
vlepování - skládání - vkládání - sešívání
a jiné technologicky nenáročné pracovní operace.
polygrafická výroba*

*V případě dlouhodobé spolupráce možnost investic do potřebných technologií.
Vlastní logistika - skříňové dodávky i valník do 3,5 t*

- **Zámečnické práce, strojní a zámečnická výroba**

*Výroba z nerezových ocelí, nerezové výrobky pro potravinářský průmysl.
Výroba ocelových konstrukcí a průmyslových aplikací, dopravní systémy.
Kusové obrábění kovů.*

Opravy průmyslových zařízení.

*Svařování ocelí, nerezů a hliníku, svařence až do 2,5 t
a další...*

www.montgroup.cz

**Kompletovací práce - zámečnická a strojní výroba - logistika
 PRODEJ A POTISK REKLAMNÍCH PŘEDMETŮ
 Prodej a potisk reklamních a dárkových předmětů
 REKLAMNÍ AROMATICKÉ VISÁČKY**

Společnost Mont Group, s. r. o., je firmou, která dlouhodobě zaměstnává nadpoloviční většinu zdravotně znevýhodněných a postižených občanů. Zaměstnávat více jak 7 desítek zdravotně postižených pracovníků nám umožňuje zejména stěžejní výrobní program výroby reklamních a komerčních osvěžovačů vzduchu a kompletovací práce.

Lidé s postižením mají stejná práva i povinnosti, včetně práva na práci, jako lidé bez postižení

METROPOLITNÍ UNIVERZITA PRAHA 10 LET ŠKOLA BEZ BARIÉR

STUDIUM PRO OSOBY
S POHYBOVÝM
POSTIŽENÍM

Absolvent MUP
David Drahonínský

Stříbro v lukostřelbě
Paralympiáda Londýn 2012

www.mup.cz

